

Catalunya Cristiana

f /catalunyacristiana

ig catalunya_cristiana

www.catalunyacristiana.cat

@catcristiana

yt catalunya cristiana

45 Anys

Música que evangelitza

Els darrers anys han proliferat els grups i cantautors que evangelitzen les masses mitjançant la música

P 8-12

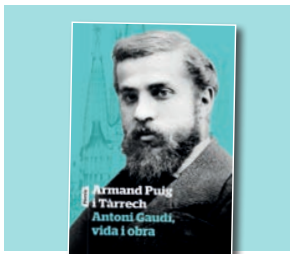
El grup de música cristiana Hakuna va reunir més de 17.000 joves i adults al concert del Wizink Center de Madrid, el mes de setembre passat.

©Hakuna

VIDA ECLESIAL

Armand Puig escriu la biografia definitiva sobre Antoni Gaudí

P 18-20

L'ENTREVISTA

Vicenç Fisas, premi ICIP Construcció de Pau 2024

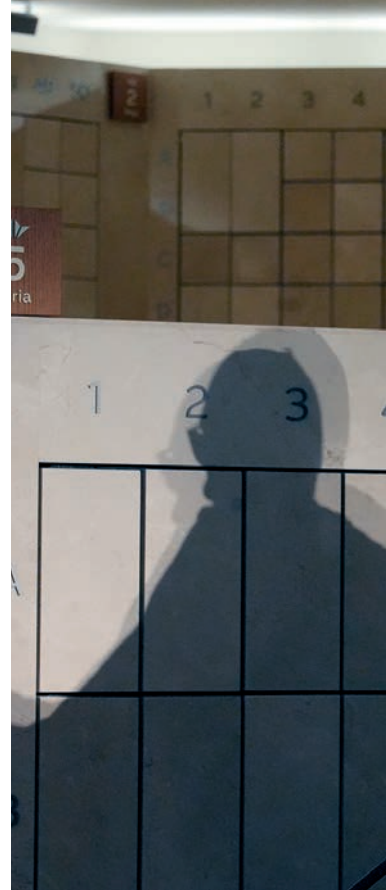
P 24 - 28

SUMARI

17 NOVEMBRE 2024

Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
L'entrevista	24
Carta dominical	30
Bíblia	32
Litúrgia	34
Espai lectors	36
Societat	38
Agenda	46
Des del carrer	47

22-23

**La Conferència
Episcopal
Tarraconense
presenta la memòria
anual de les
diòcesis catalanes**

S'han mobilitzat 70 milions
d'euros per atendre les
necessitats assistencials i
pastorals

38-39

Mantenir viva la memòria dels nostres difunts

S'inaugura el Mausoleu Metropolità de Barcelona

40

Montserrat, en clau musical

Presentat el Festival de Música del Mil·lenari al Palau de la Música Catalana

47

Entrevista a Andreu Dionís, pastor de l'Església Evangèlica Unida de Terrassa

El 21 de setembre passat es va commemorar el centenari d'aquesta Església

EDITORIAL

Música d'inspiració cristiana

La màrtir Cecília, filla d'una família benestant de Roma convertida al cristianisme, és patrona de la música perquè, segons es diu, mentre sonava música profana durant la cerimònia del seu casament amb Valerià, ella entonava himnes a Déu. El culte a santa Cecília es va estendre ràpidament i al segle V es va construir la basílica romana que porta el seu nom. El 1594, el papa Gregori XIII la va designar patrona de la música i se celebra el 22 de novembre.

El cant gregorià és la música pròpia de la litúrgia cristiana, però dins del terme "música d'inspiració cristiana" hi podem incloure qualsevol gènere musical que estigui dedicat a la lloança de Déu i la vivència de la fe. A Catalunya, als anys noranta, va haver-hi un boom de música cristiana adreçada als joves. Recordem, per exemple, l'èxit de participació que tenia el Multifestival David, que se celebrava al monestir de Les Avellanes.

També recordem grups de música d'inspiració cristiana en català com Kairoi i Xirat (predecessors d'Ubuntu), Arass, 70xset, Canta la Teva Fe, Cor Nou, Betània o el mateix cantautor Xavier Morlans. Alguns encara en actiu, d'altres no, però tots ells havent deixat una empremta que val la pena posar en valor i donar-hi continuïtat.

És el que fan avui dia nous grups de música cristiana i nous festivals, com el Canòlich Music Festival, a Sant Julià de Lòria (Andorra), dels quals parlem en el Primer Pla d'aquesta setmana. Són altres temps però el compromís d'evangelització a través de la música continua sent el mateix. Com diuen els goigs de Santa Cecília, tots som convidats a "ser una nota clara en la música de Déu".

.....

☐ Edició en castellà

☐ Domiciliació bancària (*ompliu ordre adjunta)

A/e titular del compte _____

--	--	--	--	--	--

 Signatura del titular

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 del 13 de desembre, autoritzo la Fundació Missatge Humà i Cristià a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat, així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Fundació Missatge Humà i Cristià amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

La setmana en tuits

CARLES ARMENGOL

@carlesarmengol

07/11/2024

Pedagog

Es fa pública la versió en català de l'encíclica del papa Francesc *Dilexit nos* sobre l'amor humà i diví del cor de Jesucrist

AUXI RUEDA

@auxirueda

05/11/2024

Periodista

Els periodistes tenim una obligació: donar veu a les històries que aportin. Jo necessitava explicar la del Salva, rector a Alfafar, heroi improvisat en salvar setanta persones de la riuada. I, enmig del drama, no ha perdut el somriure. Ho havia d'explicar

XAVIER PETE

@petexavier

05/11/2024

Periodista

Espai on conflueixen opinions diverses, militància, gust per l'escriptura, escola de periodistes i referent generacional. La revista *Foc Nou* celebra 50 anys de generositat i compromís. Un exemple de revista dels que ja gairebé no queden

PILARÍN BAYÉS

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

LES DIÒCESIS CATALANES PREGUEN PER LES VOCACIONS

Les 10 diòcesis amb seu a Catalunya han organitzat, per a tot el novembre, la Cadena de Pregària per les Vocacions. Amb el lema "Faci's la vostra voluntat", l'Església invita tots els creients, amb les famílies i les comunitats cristianes, a pregar per les vocacions al sacerdoci, al matrimoni i a altres estats de vida. Jordi Domènech, director del Secretariat de Pastoral Vocacional a Barcelona, subratllava el 4 de novembre, en una entrevista al programa *Sense distància*, que "el Senyor vol que demanem al Pare que envii segadors als seus

sems, motiu pel qual l'Església ofereix testimonis i una pregària".

Jordi Domènech recordava que la pregària "es pot fer com es vulgui, per exemple amb el Rosari, al carrer, en una adoració davant de la creu amb l'Eucaristia o amb la litúrgia de les hores". Així, Tarragona s'encarrega dels dies 1, 11 i 21, mentre que Barcelona té assignats el 8, 18 i 28. A més, Sant Feliu de Llobregat prega el 9, 19 i 29 i Terrassa, els dies 10, 20 i 30 de novembre. La resta de diòcesis tenen els altres dies, els acabats en 2, 3, 4, 5, 6 i 7.

Zoom MACIÀ GRAU

Arquebisbat de València

Com a mostra de suport a les poblacions més afectades per la dana, l'arquebisbe de València, Mons. Enrique Benavent, va visitar diverses parròquies que s'han convertit en centre d'acollida dels afectats i des d'on es distribueix l'ajuda (el 7 de novembre s'hi va sumar el nunci a Espanya, Bernardito Auza). Altres entitats eclesials també estan ajudant els damnificats pels aiguats, com per exemple les Filles de la Caritat, que han ofert més de 100 places d'habitatge a València; o Càritas, que ha impulsat una campanya de captació de fons. Només en la primera setmana d'aquesta campanya, segons Càritas Catalunya, les Càritas de les diòcesis amb seu a Catalunya ja havien recaptat més de 220.000 euros.

L'efemèride JOAN PALLARÈS-PERSONAT

18 de novembre del 1058

Consagració de la catedral romànica de Barcelona

Sal de la terra

Fer-ne ja, del Sínode, un hàbit

MERCÈ ALONSO J. M.
Periodista

El document no és un punt final, sinó un punt de partida

Quan tornis a casa teva, organitza a la parròquia una missa i fes un dinar distès amb tot de joves i el rector; dialogueu, i pregunteu sense por, sense filtres.” Aquestes són les paraules del papa Francesc a Julia Oseka, la mare sinodal més jove, quan ella li preguntava què podia fer per apropar el Sínode als més joves. Senzill i pràctic. Alguns experts diuen que es necessiten al voltant de 21 dies per incorporar un nou hàbit, així que ara és el moment de fer que aquest procés no es deturi, sinó que s’integri en la nostra manera de fer i ser Església. L’objectiu és clar: integrar ja el diàleg i l’escolta activa i respectuosa.

El Sínode ens ha recordat que la diversitat de veus és una riquesa in-

estimable, com vam veure a les taules rodones de l’Aula Pau VI, on es presentava una multiplicitat de rostres que reflecteixen el món que habitem. No obstant això, la realitat és que molts han quedat decebuts amb el document final. Potser s’esperaven un gran gir doctrinal. En canvi, el que hem rebut és un text que ens convida a la reflexió i, sobretot, a la unitat. Les darreres paraules del document, “caminant junts: una Església sinodal”, són una forta sacsejada. Una unitat entre tots els fidels —plenament compatible amb la diversitat— que ens insta a no caure en lluites internes banals i a cercar allò que de veritat ens uneix: el do de la fe en Jesús.

I aquí rau la subtileza: el document

no és un punt final, sinó un punt de partida. Ara ens toca a nosaltres fer que aquestes idees cobrin vida a les nostres parròquies, esdevenir els líders d’aquest canvi, promocionar les iniciatives sinodals ja existents i sentir-nos realment interpel·lats per aquesta crida.

Construir un hàbit requereix un compromís que hem d’assumir “tots, tots, tots”, i aquesta és la crida a la corresponsabilitat del Sínode. Així, amb el pas del temps, el diàleg i l’escolta no només seran una imatge inèdita, sinó el cor latent de la nostra vida eclesial. Ara és el moment de fer-ho realitat: que el Sínode de la Sinodali-tat no sigui la fotografia d’un moment històric, sinó l’inici d’un hàbit. ■

Mirada al món

La doble opressió a les dones bahá’ís a l’Iran

EMILIO EGEEA
Comunitat bahá’í
de Barcelona

El món ha d’actuar en defensa dels drets humans fonamentals

El recent pronunciament de 18 relators especials de les Nacions Unides sobre la persecució de les dones bahá’ís a l’Iran és més que una denúncia: és una declaració urgent que els drets fonamentals d’una minoria estan sent violats de manera sistemàtica. Aquesta carta, que acusa directament la República Islàmica d’un increment alarmant en els atacs contra aquestes dones, revela una crua realitat: a l’Iran, ser dona i bahá’í és viure una doble opressió que va molt més enllà del que una societat justa pot tolerar.

Les dones bahá’ís, integrants de la minoria religiosa més perseguida de l’Iran, pateixen discriminació i violència des de fa dècades. No obstant això, des de les revoltes del 2022, la

persecució ha escalat a nivells que desafien qualsevol principi de justícia o humanitat. Aquestes dones s’enfronten a detencions arbitràries, confiscació dels béns, assetjament i amenaces constants. A més, la repressió les margina d’oportunitats d’educació i ocupació, exposant-les a un aïllament social i econòmic devastador.

Un exemple recent d’aquesta repressió el mostra la condemna a 10 dones bahá’ís a Isfahan a un total de 90 anys de presó. Aquesta sentència, injusta i cruel, no només les priva de llibertat, sinó que les separa de les seves famílies. El preu de la seva fe és que els seus fills creixeran sense les seves mares, els seus esposos sense les seves companyes,

i les seves comunitats sense els seus líders. La persecució no només ataca la seva llibertat de religió, és una estratègia de silenciament que busca intimidar i sotmetre tota la comunitat bahá’í.

La comunitat internacional, representada en aquest cas pels 18 experts de l’ONU, ha deixat clar que la persecució contra els bahá’ís ha de cessar. La pressió internacional ha aconseguit canvis abans, i pot aconseguir-ne de nou. És el moment que els governs, les organitzacions i els ciutadans del món actuïn en defensa dels drets humans fonamentals. La persecució de les dones bahá’ís a l’Iran és un afront a la dignitat humana, i el silenci només afavoreix aquells que busquen oprimir-les. ■

El martiri de Mn. Gaietà Clausellas i Antoni Tort ens ha d'ajudar a afrontar les creus de cada dia amb amor, serenitat i esperança

CARD. JOAN JOSEP OMELLA OMELLA

Arquebisbe de Barcelona

Testimonis de Jesucrist

El missatge de Jesucrist ha transcendit al llarg de més de 2.000 anys. És un regal que van rebre els nostres avantpassats, l'hem rebut nosaltres i el rebran els que vindran, si són capaços d'obrir el cor i escoltar la preciosa melodia que Déu ens ofereix.

Moltes persones han donat testimoni de l'Evangeli, donant la seva pròpia vida per amor a Crist. Recentment, podem afegir dos germans més a la llista d'aquells que van afrontar la persecució religiosa i la mort amb valentia i esperança, perdonant els seus assassins. Van actuar com Crist a la Creu.

El 13 d'abril passat, el papa Francesc va aprovar el decret pel qual es reconeix el martiri del sacerdot Gaietà Clausellas Ballvé (1863-1936) i del laic Antoni Tort Reixachs (1895-1936). Aquests dos servents de Déu seran beatificats a la basílica de la Sagrada Família de Barcelona el proper dissabte 23 de novembre*.

Mn. Clausellas va ser ordenat sacerdot l'any 1888 i és conegut com "el pare dels pobres" per la caritat amb què va atendre, com a capellà, l'Asil d'ancians de Sabadell, des del 1916

fins a la seva mort. Aquestes paraules van sortir dels seus llavis, quan li van advertir que per seguretat havia d'exiliar-se: "Vaig prometre al meu antecessor en el càrrec i fundador que mai no abandonaria els ancians de l'Asil, i que, si això significa que he de vessar la meva sang, ho accepto plenament i ofereixo la meva vida a Déu" (cf. *Relatio et vota*, 2015, p. 46).

El 14 d'agost de 1936, quan van anar a detenir-lo per afusellar-lo, va sortir serè resant el *Te Deum*. L'endemà, a primera hora del matí, va ser assassinat a la cuneta prop de l'ermita de Sant Julià d'Alta.

El Sr. Tort, joier de professió, es va casar l'any 1917 amb Maria Josefa Gavín i van tenir 11 fills. El 1936, el seu germà Francesc, el bisbe Irurita i el seu secretari, i quatre religioses, es van refugiar a casa seva a Barcelona. Portaven una vida intensa de pietat i pregària.

L'1 de desembre de 1936, un grup de milicians van escorcollar el domicili. Quan un d'ells va agafar el copó amb les formes consagrades, l'Antoni l'hi va arrabassar, dient: "Al meu Senyor no el toquen." Després va repartir l'Eucaristia entre els presents. Aquella mateixa tarda, van ser detinguts el bisbe i el seu secretari per ser sacerdots, l'Antoni per acollir sacerdots i religioses, i en Francesc, el seu germà, per constar en una llista tradi-

cionalista. Tots ells van ser conduïts al centre de detenció, situat al convent de Sant Elies, actual parròquia de Santa Agnès de Barcelona. El decret del Papa considera provat que, la nit del 3 de desembre de 1936, l'Antoni i el seu germà van ser assassinats per odi a la fe al cementiri de Montcada.

Llegim a l'Evangeli que "Ningú no té un amor més gran que el qui dona la vida pels seus amics" (Jn 15,13). El martiri de Gaietà i Antoni ens ha d'ajudar a afrontar les creus de cada dia amb amor, serenitat i esperança.

Benvolguts germans i germanes, la beatificació d'aquests nous testimonis de Crist no només confirma la seva santedat, sinó que per a nosaltres és una invitació a viure i a encarnar en el món l'Evangeli de l'amor, de la pau, de la fraternitat i del perdó. ■

***AQUESTA CERIMÒNIA ES PODRÀ SEGUIR EN DIRECTE, EL 23 DE NOVEMBRE, A PARTIR DE LES 11H, A TRAVÉS DEL SEGÜENT ENLLAÇ:**

Els darrers anys han proliferat els grups i cantautors de música d'inspiració cristiana, que evangelitzen les masses mitjançant la música

LA MÚSICA, UN REGAL DE DÉU PER INSPIRAR EL MÓN

MACIÀ GRAU

El 22 de novembre celebrem la festivitat de Santa Cecília, verge i màrtir, coneguda sobretot per ser la patrona dels músics. Per aquest motiu, és molt habitual durant aquestes dates veure diverses entitats organitzant festivals i concerts, que ens recorden la importància que té la música en el nostre dia a dia. I és que com demostren nombrosos estudis, la música pot tenir moltes aplicacions. Una gran llista que va des de la reducció de l'estrès, l'estimulació de la nostra capacitat cognitiva, fins a altres funcions relacionades fins i tot amb l'evangelització. Precisament d'aquest aspecte en va parlar el periodista de Ràdio Estel Ignasi Miranda al seu pòdcast "Conexiones" el mes de maig passat. Va fer-ho al capítol 35 d'aquest espai, titulat "La música d'inspiració cristiana", on va entrevistar diversos artistes que transmeten la Paraula de Déu mitjançant la música. La majoria són autèntics fenòmens de masses, ja que mouen un

Bisbat d'Urgell

El Festival Candlich reuneix cada any milers de joves que comparteixen els valors del cristianisme.

gran nombre de seguidors, que omplen estadis i auditoris per escoltar cançons que parlen de Jesucrist i del seu missatge. Com reconeix el mateix Ignasi Miranda, a través del testimoni d'aquests artistes podem apreciar el gran potencial evangelitzador que pot tenir la música en la societat actual.

"LA MÚSICA CRISTIANA NO ÉS AVORRIDA"

Un dels millors exemples per entendre aquest potencial evangelitzador de la música el trobem en el grup Hakuna Group Music, format per més de 500 músics arreu del món. Aquest grup es va formar l'any 2012 amb motiu de la JMJ de Rio de Janeiro, quan el papa Francesc els va animar a "sortir al carrer i viure l'evangeli", i l'èxit de les seves cançons fa que ja comptin amb més de 350.000 oients mensuals a la plataforma Spotify. A Instagram sumen ja 176.000 seguidors que, al contrari del que molts pensen, defensen que "la música cristiana no és avorrida". Sense anar més lluny, el mes de setembre aquest grup va actuar al Wizink Center de Madrid, en un concert que va aplegar 17.000 nens, joves i adults. Un dels convidats especials d'aquell concert va ser el cardenal emèrit de Madrid, Carlos Osoro, i el bisbe auxiliar de la ciutat, Jesús Vidal, que van poder veure de primera mà com l'oració i la fe es van fer presents al Wizink Center en cadascuna de les cançons de "Hakuna". Les lletres de les peces que componen, que tenen el propòsit de portar el missatge de

l'Església i de Jesús arreu del món, són un reflex de les seves experiències personals, com ho mostra el seu lema "Cantem el que vivim i vivim el que cantem". Així ho explica Fernando Gil, membre de Hakuna: "Vam començar posant paraules a les nostres pregàries, amb música, per ajudar-nos a resar millor. Crist ens ho dona tot, i per tant li oferim les nostres actuacions perquè les santifiqui i sigui Ell el que actuï en nosaltres."

D'altra banda, a més d'oferir concerts per transmetre el missatge de Jesús, molts membres del grup també participen activament en el dia a dia de l'Església, per ajudar els més necessitats. Un d'aquests joves vinculats a Hakuna va participar al Domund 2024, celebrat aquest mes d'octubre. Es tracta de Gonzalo Echanove, un membre del grup que és un dels 6.000 missioners espanyols repartits per tot el món. Echanove actualment ajuda en l'Església de Corea, el país que acollirà la JMJ del 2027, on Hakuna de ben segur tornarà a tenir un paper important per ajudar a pregar els joves que hi participin.

PONT D'UNIÓ ENTRE ELS JOVES I L'ESGLÉSIA

Concerts com els de Hakuna, que apleguen milers de joves amb la música d'inspiració cristiana, contrasten amb la idea generalitzada que tenim de l'envelliment de la feligresia a les parròquies. El fet que hi hagi tants joves que continuïn mostrant interès en el missatge de l'Evangeli demostra que la música

La Hermana Glenda, en un dels seus concerts.

**HERMANA
GLENDA**
"Faig música amb teologia, perquè vull portar la paraula de Déu a l'abast de la gent amb explicacions senzilles"

**MARTÍN
VALVERDE**
"La pròpia relació amb Déu és la temàtica més important de les meves cançons"

**XAVIER
MORLANS**
"El repte és trobar nous llenguatges per comunicar la força de l'Evangeli"

Cartell de la trobada de músics catòlics contemporanis, que va tenir lloc del 8 al 10 de novembre a Màlaga.

podria esdevenir un factor clau en el futur de la relació entre l'Església i aquest col·lectiu, i que està cridada a ser un autèntic pont d'unió que doni motius per a l'esperança. Aquesta unió la coneix de primera mà la Hermana Glenda, una verge consagrada del bisbat de Terrassa cantautora xilena coneguda per la seva tasca com a evangelitzadora musical. La Hermana Glenda va ser una de les entrevistades per Ignasi Miranda a "Conexiones", on va explicar els motius pels quals les seves cançons tenen tant d'èxit, fins al punt que ha arribat a aplegar més de 50.000 persones en un estadi de Colòmbia, o 25.000 a Santo Domingo: "Faig música amb teologia, perquè vull portar la paraula de Déu a l'abast de la gent amb explicacions senzilles. Així tothom pot gaudir de la riquesa de la Paraula de Déu i de la saviesa cristiana." Entre les seves cançons, interpreta des de salms i fragments de l'Antic Testament fins a textos sapiencials. El seu èxit la va portar al Vaticà, on va actuar a l'Aula Pau VI davant del papa Francesc, que veu en ella un autèntic exemple del que suposa ser Església en sortida.

Com la Hermana Glenda, hi ha altres cantautors que també han tingut l'oportunitat d'actuar a la Santa Seu. És el cas del cantautor i capellà Xavier Morlans, que recentment ha compost un tango dedicat al papa Francesc, o del cantant Martín Valverde, que ha servit durant 42 anys en l'apostolat de l'evangelització a través de la música. Nascut a Costa Rica el 1963, Valverde va tenir les esglésies com el seu primer escenari, ja que cantava a les misses on feia d'escolanet. Amb el pas dels anys, com va reconèixer al mateix pòdcast de Ràdio Estel, la seva relació amb Déu es va enfortir, i li va donar la força per començar a compondre les seves cançons: "La pròpia relació amb Déu és la temàtica més important de les meves cançons". El seu tema "Ningú t'estima com jo" es va viralitzar a Amèrica Llatina i a Europa (a Youtube té gairebé un milió de reproduccions en total). Una gran mostra de l'èxit que poden tenir les cançons d'inspiració cristiana, fetes per ajudar a la interiorització als que les escolten.

Seguint el camí marcat per cantants com la Hermana Glenda o Martín Valverde, a Espanya ca-

El grup Hakuna Group Music, durant la seva actuació al Wizink Center de Madrid, aquest mes de setembre.

HK INVEST

**La primera immobiliària
amb valors cristians de
Catalunya**

PROMOCIÓ

**Vengui el seu immoble amb nosaltres i li regalem
l'IBI de tot l'any, el certificat energètic i la cèdula
d'habitabilitat.**

- **Compra i venda d'immobles (cases, pisos, locals)**
- **Administració de finques**
- **Lloguer de cases i pisos (estem especialitzats en lloguer per temporada)**
- **Compren edificis (no importa l'estat en què estiguin)**

936 170 916
616 854 891
696 620 072

joan@hkinvest.es
marian@hkinvest.es

<https://hkinvest.es/>

Carrer d'Europa 8, Barcelona
(darrere d'El Corte Inglés - María Cristina)

da vegada trobem més artistes que aposten per la música cristiana, com Juanlu de Castro, un jove sevillà estudiant de Magisteri involucrat amb les Joventuts Marianes Vicencianes que, a part de publicar cançons, també evangelitza amb la música a través de les xarxes socials, on acumula més de 12 mil seguidors. O Jesús Cabello, cantautor catòlic que va tenir el primer encontre amb Déu en uns exercicis espirituals quan tenia 17 anys, i des d'aquell moment va decidir explicar al món la seva relació amb el Senyor a través de la música. Al seu canal de Youtube, @jesuscabellomusic, hi trobem un gran nombre de cançons, totes d'inspiració cristiana, la majoria de les quals superen les 90.000 reproduccions. Autèntics influencers que gràcies al do de la música porten el missatge de Jesús arreu, fins i tot als que estan més allunyats de l'Església.

MÚSICA CRISTIANA PER ALS JOVES DE LES DIÒCESIS CATALANES

Un dels exponents més populars de música d'inspiració cristiana a les diòcesis catalanes és el Canòlich Music Festival, que se celebra cada any a Sant Julià de Lòria, a Andorra. Aquest festival de música cristiana, que en aquesta edició tindrà lloc del 20 al 23 de novembre, té un objectiu clar: "Crear un espai d'encontre i de comunicació entre els joves i realitzar alhora una trobada d'artistes i de grups musicals", reconeix el delegat d'Ensenyament del bisbat d'Urgell, mossèn Pepe Chisvert. La gran rebuda que cada any té aquest festival per part dels joves (ha arribat ja a la seva onzena edició), demostra la gran capacitat que pot tenir la música per connectar amb l'audiència, i transmetre d'aquesta manera els valors del cristianisme, com són la solidaritat, la fe o la reflexió, entre d'altres. Aquest festival, a més dels concerts, ofereix als joves una oportunitat única de compartir l'eucaristia amb el grup Ubuntu, i de participar en tallers de reflexió i recerca interior.

Un altre d'aquests festivals el trobem a la diòcesi de Terrassa: el Har Tabor Worship Music Festival. Aquest esdeveniment, que va tenir lloc a Montmeló el passat mes d'octubre, està organitzat per la Delegació de Jo-

ventut de la diòcesi de Terrassa, i va reunir al voltant de 1.000 persones, molts d'ells joves, per pregar a través de la música. Per fer-ho, el festival va comptar amb actuacions d'artistes com Tuyo, de Barcelona, Ruah, de Madrid, o el cantant protestant Evan Craft. De la mateixa manera que es fa al Canòlich, els participants també van compartir una eucaristia, presidida pel bisbe Salvador Cristau, i es van oferir confessions durant tota la jornada amb la presència de 15 sacerdots de la diòcesi.

A més dels festivals, també hi ha algunes esglésies que acullen concerts i oracions de grups de música cristiana. Un dels més recents va tenir lloc el 9 de novembre a l'església del Sagrat Cor de Barcelona, que va acollir el grup TSNC (Tomad, Señor, Nuestro Canto). Els centenars d'assistents que van omplir el temple van tenir l'oportunitat de fer un viatge a través de la música per trobar-se amb Déu, ja que com ells reconeixen, el seu objectiu és "poder portar els dons musicals al servei de la pastoral musical de diferents contextos".

LA CONFERÈNCIA EPISCOPAL RECONeix EL TREBALL DELS ARTISTES CATÒLICS

Com a conseqüència d'aquesta gran influència que exerceix el fenomen creixent dels grups i els cantants catòlics sobre els joves, des de fa 10 anys, la Subcomissió Episcopal per a la Joventut i la Infància convoca una Trobada de músics catòlics contemporanis, que té l'objectiu de potenciar el diàleg amb els joves i fomentar l'expressió de la fe a través de la música, sempre al servei de l'evangelització. Aquest any, aquesta trobada s'ha celebrat a Màlaga del 8 al 10 de novembre, sota el lema "Aliats del somni de Déu". La jornada, que ha comptat amb la participació d'un centenar d'artistes, ha ofert dos tallers pensats per als cantants: "Recursos melòdics i harmònics al servei de la Paraula" i "Tecnologia del so en directe per a artistes catòlics".

D'altra banda, en el marc d'aquesta trobada, també s'ha celebrat la cerimònia d'entrega dels Premis Spera de la música catòlica contemporània. Aquests premis reconeixen les peces de la música catòlica més destacades de l'any anterior, i són una altra mostra de

VOLS ESCOLTAR ELS ARTISTES QUE SURTEN EN AQUEST REPORTATGE?

- HAKUNA GROUP MUSIC

- HERMANA GLENDA

- MARTÍN VALVERDE

- TOMAD, SEÑOR, NUESTRO CANTO

la importància que l'Església dona als artistes que evangelitzen a través de la música.

LA MÚSICA, UN REGAL DE DÉU

Després d'analitzar el mapa de la música d'inspiració cristiana, que mou tants joves arreu del món, i el gran nombre de festivals i activitats musicals que organitza la mateixa Església, podem afirmar que ens trobem davant d'un autèntic fenomen que podria marcar una nova etapa. I és que com recorda Xavier Morlans, "hi ha un àmbit d'evangelització que és les 24 hores del dia: la música, els videojocs, els pòdcasts, en suport àudio i audiovisual. El repte és trobar nous llenguatges per comunicar la força de l'Evangelí". ■

TICA FONT
Centre Delàs d'Estudis
per la Pau

Els bancs consideren que la guerra és una activitat lucrativa com qualsevol altra

Finançant les bombes que cauen a Gaza

Tots sabem que qualsevol indústria necessita els bancs per obtenir crèdits o capital per poder funcionar. La indústria militar no n'és una excepció: necessita finançament per produir armes. Els bancs poden invertir en aquesta indústria a través de comprar accions o concedint crèdits a la producció, totes dues maneres produeixen beneficis. La indústria d'armes està en un molt bon moment, les accions puguen de valor i les perspectives de negoci són altes.

Fa pocs dies, el Centre Delàs d'Estudis per la Pau publicava un informe sobre el negoci dels bancs amb les armes, municions i bombes que cauen sobre Gaza. L'informe analitza quines empreses són les principals subministradores d'armament a l'exèrcit israelià. Les principals empreses subministradores a l'exèrcit d'Israel han estat: BAE Systems, Boeing, Day & Zimmerman, Elbit Systems, General Dynamics, Israel Aerospace Industries, Leonardo, Lockheed Martin, Nammo, Navantia, Oshkosh Corp, Rafael Advanced Defense Systems, Rheinmetall, Rolls Royce i RTX Corp. Al mateix temps analitzen les 3.606 operacions financeres (préstecs, línies de crèdit, subscripcions de bons o compra d'accions) que han tingut lloc entre les empreses militars i les entitats financeres tant espanyoles com internacionals.

De les entitats financeres espanyoles les principals han estat Santander (2.442 milions \$), BBVA (1.500 milions \$) i CaixaBank (110 milions \$), que han finançat la indústria productora de les armes amb les quals s'ataca Gaza. L'informe recull un exemple, les bombes guiades tipus GBU fabricades per Boeing i General Dynamics, que es van llançar sobre Jabalia entre el 7 i 31 d'octubre del 2023, van tenir finançament del BBVA 1.300 milions \$, el Santander 1.200 milions \$ i CaixaBank amb 110 milions \$.

L'informe exposa clarament els noms dels responsables de la major massacre perpetrada en els últims anys, en primer lloc, a l'exèrcit d'Israel, que és el que ha decidit atacar i bombardejar la població civil palestina; en segon lloc, als fabricants de les armes, sense la seva participació no seria possible portar a terme aquests actes, i en tercer lloc, a les entitats financeres, sense elles no és possible produir-les. La novetat d'aquest informe rau en el fet de posar negre sobre blanc el paper dels bancs, que sovint passen desapercebuts, però que formen part de la cadena de la guerra. Els bancs consideren que la guerra és una activitat lucrativa com qualsevol altra.

Ens correspon a nosaltres posar les línies vermelles, són beneficis tacats de sang, són beneficis fruit de causar sofriment humà i destrucció. ■

V

Agustí Codinach

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana recollim la proximitat del **Papa** amb els afectats de la **dana** a **València**, coneixem més d'**Antoni Gaudí** de la mà d'**Armand Puig** i els **bisbats catalans** presenten la **memòria anual d'activitats**

El 19 de novembre el prevere i biblista Armand Puig presenta la biografia definitiva sobre Antoni Gaudí ("Antoni Gaudí, vida i obra", Pòrtic), que és una síntesi de la que ha elaborat per a la "positio". El procés de beatificació de l'arquitecte, enterrat a la cripta de la Sagrada Família, avança a bon ritme, un cop obtingut el plàcet de la Comissió Històrica i de la Comissió Teològica.

Proximitat del papa Francesc als afectats per la dana

Per València, “que pateix tant”

ÁNGELES CONDE
Corresponsal a Roma

La imatge del Crist jacent de Paiporta coberta de fang pel terra és el símbol més eloqüent de com l'Església poble de Déu s'ha arromangat en la tragèdia que s'ha acarnissat amb València i Castella-la Manxa. Des dels feligresos, passant pels seus pastors i bisbes fins al papa Francesc, tots i cadascun, han baixat al fang, d'una o altra forma, per acompanyar un dolor que trigarà molt a curar-se.

Des de Roma, el Pontífex ha estat informat dels esdeveniments. Han estat diferents gestos i missatges els que han posat de manifest l'interès de Francesc. L'endemà de la riuada mortal, el Sant Pare —a través d'un missatge gravat amb telèfon mòbil i adreçat al president dels bisbes espanyols, Luis Argüello— expressava la seva preocupació pels afectats: “Soc a prop d'ells en aquest moment de catàstrofe i prego per ells. Que Déu els beneeixi a tots.”

València despertava d'una nit de malson sense que encara es coneguessin en profunditat les conseqüències tremendes provocades per uns minuts de pluja que, a moltes zones, van equivaldre a les precipitacions registrades en un any sencer.

La tarda del 31 d'octubre, durant el res del Rosari en sufragi per les víctimes celebrat a la catedral de València, l'arquebisbe Enrique Benavent explicava als fidels que el papa Francesc li havia trucat per telèfon. El Pontífex li va confessar que estava impactat per les notícies i les imatges del que passava als municipis de l'horta valenciana. “Li he comentat alguns detalls que hem conegut i m'ha dit que com més notícies i imatges veu, més impressi-

La imatge de la Mare de Déu dels Desemparats, patrona de València, va ser present a l'altar a la plaça de Sant Pere durant la catequesi.

onat es queda”, explicava l'arquebisbe. El Papa va demanar a Benavent que manifestés un cop més “la seva proximitat a tots, especialment a les víctimes, a les seves famílies, als que estan patint tant de dolor”.

L'interès del Papa pel desastre no va decaure amb el pas dels dies. Durant l'Àngelus amb motiu de la solemnitat de Tots Sants, el Pontífex també va dedicar unes paraules a les víctimes de la catàstrofe: “Pels difunts i els seus éssers estimats i per totes les famílies damnificades. Que el Senyor sostingui els que pateixen i els que els estan ajudant. La nostra proximitat al poble de València.” Les xarxes socials del Pontífex van replicar aquest missatge durant la jornada.

En el res de l'Àngelus del diumenge 3 de novembre, el Sant Pare es va recordar un cop més de la Comunitat

PAPA FRANCESC

“Què faig jo per la gent de València?, prego?, els ofereixo alguna cosa? Penseu en aquesta pregunta”

ESGLÉSIA EN SORTIDA

A la recerca d'un "tu"

En l'era de la intel·ligència artificial, ja hi ha casos reportats de persones que s'han enamorat d'identitats virtuals, creades amb intel·ligència artificial. Entre aquestes es poden esmentar els anomenats "bots", que responen preguntes o obeeixen ordres per àudio. O avatars —imatges molt realistes de persones virtuals que conversen— amb els quals s'interactua per ordinador. O els robots, que a tot això anterior afegeixen una forma de "presència" tot i que sigui sintètica o metàl·lica... El que se sol oblidar és que aquesta sofisticació tecnològica no crea un autèntic "tu". No hi ha un subjecte en aquests bits. No hi ha autèntica comunicació per la seva part. Hi ha automatismes. Són algorismes, bits que simplement adapten les seves respostes segons les reaccions del subjecte humà.

És important recordar que tota aquesta precisió, enginy, capacitat d'adaptar-se a les nostres necessitats i expectatives, està buida de subjecte. No hi ha un "jo" que pugui ser un autèntic "tu" per al "jo" humà, que sempre té la necessitat de comunicació i de comprensió. Per això s'enamora. Projecta el seu "jo" sobre la imatge del personatge virtual i li atribueix un "tu" inexistent. Es genera una relació il·lusòria, que per naturalesa és insatisfactòria. No hi ha reciprocitat autèntica. No n'hi pot haver.

La nostra època té moltes paradoxes, entre d'altres aquesta: milions de persones estan connectadíssimes i amb freqüència solíssimes. La seva recerca d'un "tu", comprensiu, proper, es pot orientar tant a animals com a objectes o, en aquest cas, creacions digitals. Aprendre novament a comunicar-nos tu a tu amb persones —això sí, menys còmodes— de carn i ossos?

LETICIA SOBERÓN*Experta en Intel·ligència col·laborativa*

Valenciana. Durant la catequesi prèvia al res marià, havia reflexionat sobre el manament de l'amor —estimar Déu i estimar el proïsme— i així, en acabar la pregària, Francesc va assegurar: "Què faig jo per la gent de València?, prego?, els ofereixo alguna cosa? Penseu en aquesta pregunta." "I continuem pregant per València i per les altres comunitats d'Espanya que pateixen tant aquests dies", convidava el Pontífex als fidels congregats a la plaça de Sant Pere.

Dimecres 6 de novembre, dia d'audiència general, Francesc encara va desitjar ser més explícit en el seu suport als qui han perdut un ésser estimat durant la dana, o tots els seus béns materials, inclòs el seu mitjà de vida. La imatge de la Mare de Déu dels Desemparats, patrona de la ciutat del Túria, va ser present a

l'altar a la plaça de Sant Pere durant la catequesi. És la que l'arquebisbe de València i la comissió organitzadora del Centenari de la Coronació de la Mare de Desemparats van regalar al Papa l'abril a Roma. Després de recórrer la plaça en papamòbil i arribar a l'altar, Francesc va dipositar una flor als peus de la figura i va resar davant d'ella uns instants.

"He volgut saludar la Mare de Déu dels Desemparats, la Mare de Déu que té cura dels pobres, la patrona de València; València, que pateix tant, i també altres llocs d'Espanya, però sobretot València que està sota l'aigua i pateix. Avui, de manera especial, preguem per València i per altres zones d'Espanya que pateixen a causa de l'aigua", va dir el Pontífex demostrant un cop més la seva proximitat als valencians en aquestes hores tràgiques. ■

Armand Puig i Tàrrach presenta la biografia definitiva sobre Antoni Gaudí

“Gaudí volia posar l’evangelí del Crist dins el teixit urbà de Barcelona”

CARME MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

El procés de beatificació d’Antoni Gaudí avança a bon ritme. Un cop obtingut el plàcet de la Comissió Històrica i, fa unes quantes setmanes, de la Comissió Teològica, ara la decisió de declarar-lo venerable és en mans de la plenària de cardenals del Dicasteri de les Causes dels Sants i del Sant Pare. Un dels artífexs que ha fet possible que puguem albirar la beatificació de l’arquitecte és el prevere i biblista Armand Puig i Tàrrach, autor de la biografia de la *positio*. Una biografia, que de forma sintetitzada, ara posa a l’abast del públic general en forma de llibre: *Antoni Gaudí, vida i obra* (Pòrtic). El 19 de novembre, a les set de la tarda i a la Pedrera, en farà la presentació oficial.

Què trobarem en el seu llibre sobre la persona d’Antoni Gaudí?

Hi trobarem una biografia raonada

i crítica, és a dir, basada en les fonts històriques, documentals i artístiques, que explica el personatge des de la vessant històrica però també espiritual. El punt fort del llibre és la història espiritual de Gaudí. El lector podrà entendre el personatge a partir d’una descripció austera, metòdica, rigorosa i, evidentment, empàtica que el portarà a fer-se una idea de Gaudí i a intentar comprendre’l. Una biografia és una visió del qui l’escriu però també és obrir un ventall interpretatiu ampli que permet que cadascú tingui una idea del personatge.

D’acord amb la seva biografia, en el Gaudí espiritual hi ha un abans i un després: un dejuni durant la Quaresma del 1894.

Al començament de tot, Gaudí no era un home que col·loqués al centre de la vida la dimensió espiritual, però Nostre Senyor el va anar captant al llarg de la seva vida. Gaudí expressa amb el seu art i les seves virtuts aquest procés d’atracció que Déu exerceix sobre ell i al qual ell respon positivament. El fet central, des del punt de vista de la seva espiritualitat, és el dejuni de la Quaresma de l’any 1894, en el qual Gaudí es troba davant de si mateix i davant de Déu preguntant-se “qui soc”, “què he de fer”, “cap on he d’anar”. Va ser un dejuni extrem que coneixem gràcies al testimoni directe de l’il·lustrador tarragoní Ricard Opisso i que, en darrer terme, va resoldre l’eclesiàstic Josep Torras i Bages, que li va dir: “Anton, vós teniu una missió especial que ha vingut de Déu, que és fer el temple de la Sagrada Família. No podeu abandonar.” De fet, des del 1894 fins al 1898 només es dedicarà a la Sagrada Família i aquesta exclusivitat continuarà entre el 1914 i el 1926, és a dir, fins a la mort.

La Sagrada Família és fruit de la transformació espiritual de Gaudí?

La Sagrada Família és el gran amor de Gaudí, és el seu company de viatge interior durant més de quaranta anys, és la nineta dels seus ulls. La porta dins marcada a ferro roent. Quan el 1893, als 31 anys, rep l’encàrrec de construir-la, no entén en un primer moment que allò ve directament de Déu. Per això pronuncia la frase: “Això, amb deu anys ho enllestiré.” Si hagués estat així, ara la Sagrada Família seria un edifici interessant de veure però no seria la catedral d’Europa i potser del món, un do de Déu per a tots els homes i dones de bona voluntat.

La seva biografia ajudarà a netejar la persona de Gaudí de les capes de pintura que s’hi han anat posant al llarg dels anys?

El llibre pretén donar una resposta fonamentada a totes les qüestions que envolten la vida de Gaudí. Se n’han fet moltes novel·les i interpretacions que han acabat ennuvolant el personatge. Per tant, ha calgut desmuntar moltes de les coses que se n’han dit. Per exemple, en els arxius de les lògies maçòniques de Barcelona no hi ha cap referència a Antoni Gaudí. Com es pot demostrar que era maçó? I certament que tenia mal geni —“El que no he pogut dominar és el mal geni”, va arribar a dir al final de la seva vida—, però allò que l’incomodava eren els afalacs, l’arrogància i la incompetència. D’altra banda, la seva vessant social va ser molt important. Arran de la publicació el 1892 de l’encíclica de Lleó XIII *Rerum novarum*, Antoni Gaudí i Eusebi Güell, el mecenes de l’arquitecte, s’apunten al catolicisme social, amb una aplicació pràctica com va ser la Colònia Güell. El 1909 va construir les Escoles de la Sagrada Família per als fills dels treballadors. Era la concreció d’una persona preocupada per la ciutat i pels seus drames que volia donar una sortida al tema de la

“Els territoris de llengua catalana han donat dues grans figures al món, dos autèntics genis: el beat Ramon Llull i Antoni Gaudí, tots dos laics i models de santedat”

Armand Puig i Tàrrach és president de l'AVEPRO (Agència de la Santa Seu per a l'Avaluació i la Promoció de la Qualitat de les Universitats i Facultats Eclesiàstiques).

violència amb la fe i l'educació de les classes populars, és a dir, amb una escola cristiana, oberta a nens i nenes, i en la qual, per cert, s'ensenyava amb el mètode Montessori.

Era de Reus o de Riudoms?

En tots els documents que posseïm Gaudí assenyala que és de Reus. Ara bé, de cor se sentia de Riudoms. Aquest és un debat innecessari perquè l'important no és on has nascut sinó allò que t'ha forjat. I a Gaudí el van forjar tant Reus com Riudoms, tant la vida que va fer a Reus fins als setze anys (familiar, social, educativa, cultural, religiosa) com les estades estiuenques al Mas de la Calderera, a Riudoms.

I el seu catalanisme?

És un catalanista adherit a la Lliga de Francesc Cambó i d'Enric Prat de la Riba, potser més d'aquest segon. Gaudí era un home que tenia un gran amor a la seva pàtria, Catalunya, sense ser ni exclouent ni exclusiu.

A nivell familiar, què ens en pot dir?

Gaudí va haver de viure moltes morts d'éssers estimats. En un primer període, del 1876 al 1880, se li van morir la mare, la germana, el germà i el cunyat. I és així com es va haver de fer càrrec de la seva neboda òrfena Rosa, de 3 anys, que va representar una càrrega enorme ja que tenia problemes psíquics, fins que aquesta va morir l'any 1912. En un segon període (1911-1916) van morir el poeta Joan Maragall i el bisbe Josep Torras i Bages, un dels seus mentors amb els bisbes Grau, d'Astorga, i Campins, de Mallorca. Gaudí també va tenir un disgust amb la negativa de Josefa Moreu de casar-se amb ell. Ell se l'estimava i pensava que amb ella trobaria també una mare per a la seva neboda, però ella li va dir que no perquè ja tenia un compromís amb una altra persona. "Nostre Senyor no ha volgut que jo em casés", exclamarà Gaudí més endavant.

Aquesta biografia és la síntesi del seu treball en la posició de Gaudí. Demuestra la santedat de l'arquitecte?

Gaudí va exercir les virtuts heroiques i va tenir una visió mística de la vida. Però, a diferència dels místics que coneixem (per exemple, Ramon Llull o sant Joan de la Creu), Gaudí no va escriure cap obra religiosa. Ell ens parla a través de la plàstica, de la matèria transfigurada en virtut de la seva dimensió simbòlica i de la seva lectura teològica i teològica de la realitat.

La causa de beatificació d'Antoni Gaudí va començar l'any 2000, però no ha estat fins ara que se li ha donat l'impuls definitiu.

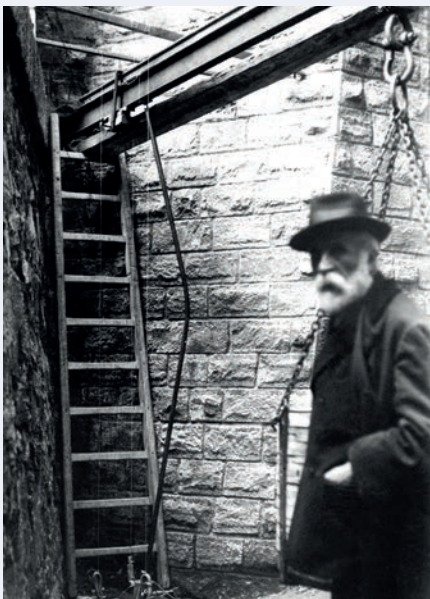
En els darrers anys s'ha treballat molt intensament en la causa. Ho han fet el pare Josep Maria Blanquet, Fill de la Sagrada Família, que ha documentat la fama de santedat de Gaudí; el prevere i teòleg Gaspar Mora, professor emèrit de Teologia Moral de l'Ateneu Universitari Sant Pacià, que

©Centre de documentació de la Sagrada Família

Enterrament de Gaudí al seu pas per les Rambles.

©Centre de documentació de la Sagrada Família

Antoni Gaudí a les obres de la Sagrada Família.

ha estudiat les virtuts de l'arquitecte, i jo mateix, autor de la biografia. La *positio* ara està en un moment molt feliç. El primer pas seria declarar-lo venerable i, en segon lloc, quan hi hagués un miracle testificat i validat per les autoritats eclesiàstiques, arribaria la beatificació.

Què significaria la beatificació de Gaudí?

Gaudí és un exemple insigne de vida cristiana, i a nosaltres ens calen models, i si aquest exemple ve d'una persona que, a més, és un dels arquitectes més importants de la història de la humanitat, vol dir que la santedat no està renyida amb l'excel·lència. Gaudí és número u com a arquitecte i com a exemple de vida. Els territoris de llengua catalana han donat dues grans figures al món, dos

autèntics genis: el beat Ramon Llull i Antoni Gaudí, tots dos laics i models de santedat.

Per què farà la presentació del llibre a la Pedrera i no a la Sagrada Família?

És una manera d'explicar que Gaudí ha cristianitzat la ciutat de Barcelona, no només posant-hi una gran església al bell mig (la Sagrada Família), sinó actuant en altres edificis públics, com ara la Pedrera. Gaudí és un home de pregària, de missa diària, que ajuda els més necessitats i es preocupa pels seus treballadors. Té a dintre seu una vivència de fe forta i vol omplir el teixit urbà de signes cristians. La Casa Batlló és cristològica, la Pedrera és mariològica. Gaudí volia posar l'evangelí del Crist dins el teixit urbà de la gran ciutat que és Barcelona. ■

VIC

Clausura de la fase diocesana de beatificació de 169 presumptes màrtirs

Dissabte dia 16 té lloc a les onze del matí a la sala de sínodes del Palau Episcopal l'acte de clausura de la fase diocesana de la causa de beatificació o declaració de martiri dels servents de Déu Jaume Serra Jordi i companys sacerdots i seglars: són 169 persones que van morir durant la persecució religiosa dels anys trenta del segle passat. L'acte, presidit pel bisbe Romà, és obert a tothom.

SOLSONA

Professió de novicis al santuari de Sant Ramon

El dia 30 d'octubre, al santuari de Sant Ramon, sis joves novicis mercedaris van fer la professió simple, acompanyats per més de quaranta religiosos. Els novicis van entrar en processó i, després de venerar l'altar, es van situar al presbiteri. El moment més important fou quan van emetre la fórmula de professió, van ser revestits i van rebre el text de la Regla i les constitucions.

TERRASSA

La catedral de Terrassa ja disposa d'un orgue

El dilluns 28 d'octubre Mons. Salvador Cristau, bisbe de Terrassa, va beneir el nou orgue de la catedral del Sant Esperit en una emotiva cerimònia en la qual participaren un gran nombre de feligresos i amics de la música. L'Ajuntament estigué representat per la regidora Montserrat Caupena. També hi participaren representants d'institucions i els mecenes que han col·laborat en la seva adquisició.

TORTOSA

Catalonia Sacra / Dertosa Sacra

En el marc de les Jornades Europees de Patrimoni 2024, Catalonia Sacra / Dertosa Sacra organitza un seguit de visites dedicades als professionals que intervenen en la creació o conservació del patrimoni. Amb la col·laboració del Departament de Patrimoni del bisbat de Tortosa, el dissabte 2 de novembre, guiats pels arquitectes Carles Brull i Andreu Alonso, es va poder accedir, excepcionalment, a la coberta de la catedral.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Ritu de l'ingrés al catecumenat a la Casa de l'Església

S'acosta el primer Diumenge d'Advent. Aquest any s'escaurà el diumenge 1 de desembre. Com altres anys se celebrarà, a la Casa de l'Església, l'ingrés al catecumenat per a adults, a les 19.00 h. El catecumenat és una realitat ben present en les nostres parròquies. Cada vegada s'acosten més adults per demanar de ser batejats.

LLEIDA

Un grup de joves descobreix la vida monàstica

Tretze joves de la diòcesi de Lleida amb edats entre els 16 i els 31 han fet la ruta del Cister durant el primer cap de setmana de novembre, un recés que sota el títol *Jesús i la felicitat* consistia —entre altres activitats— en la meditació i pregar caminant. Cada dia hi ha hagut un temps de pregària comunitària, de silenci personal i per a la celebració de l'eucaristia. A més, els joves han mantingut entrevistes amb religiosos dels monestirs de Vallbona i Poblet.

TARRAGONA

Jornada de formació missionera a Tarragona

La Delegació diocesana per a l'Activitat Missionera i la Cooperació entre les Esglésies va organitzar, el dia 26 d'octubre, la darrera activitat amb motiu de la campanya del Domund: una jornada de formació missionera que va tenir lloc al Centre Tarraconense El Seminari. La ponència de la jornada va anar a càrrec de Mn. Joan Soler, prevere diocesà de Girona, que també ha estat missioner i és doctor en Missionologia.

GIRONA

Quim Llopart i Lluç Juscafresa reben l'admissió a ordes, camí del presbiterat

Els seminaristes Quim Llopart i Lluç Juscafresa van rebre, el dissabte 26 d'octubre, l'admissió a ordes per part del bisbe de Girona. Va tenir lloc a l'església de Santa Maria dels Turers de Banyoles. Aquest és ja un primer pas camí al presbiterat. Una hora abans, els dos seminaristes van oferir el seu testimoni.

URGELL

Celebració de Sant Ermengol i visita pastoral al Pont de Bar

La solemnitat de Sant Ermengol es va celebrar al Pont de Bar el diumenge 3 de novembre amb una missa solemne presidida per l'arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives. Van concelebrar Mn. Ignasi Navarri, rector de la parròquia, i Mn. Anton Serra, diaca. A la celebració eucarística es van aplegar els veïns del poble (encapçalats per l'alcalde), on, fa mil anys, va tenir lloc l'accident que li va costar la vida al bisbe sant Ermengol.

La meitat dels recursos econòmics que fan possible aquesta tasca provenen de les aportacions voluntàries dels fidels

Les diòcesis catalanes van destinar el 2023 70 milions d'euros per atendre necessitats assistencials i pastorals

REDACCIÓ

Com cada any, amb motiu de la Jornada de Germanor, les diòcesis catalanes fan balanç econòmic de l'exercici anterior i del seu estat de comptes. "Les necessitats són moltes i per això cal apel·lar a la conscienciació dels fidels sobre la importància del sosteniment econòmic de l'Església", va assegurar Pere Domínguez, ecònom de l'arquebisbat de Barcelona, en una entrevista al programa *Sense distància* de Ràdio Estel. "Les parròquies fan front a moltes necessitats pastorals, socials i caritatives", va recordar Domínguez.

JOAN PLANELLAS

"No sabem quants bons samaritans hi ha entre nosaltres, però sí el nombre de centres assistencials i de persones ateses"

La Conferència Episcopal Tarraconense, en presentar la memòria d'activitat del 2023, va voler subratllar el compromís social de l'Església catalana, amb més de 877.000 persones beneficiades per centres assistencials i socio-sanitaris. En aquest sentit, del moviment econòmic destaquen els 26,8 milions d'euros que es destinen directament a l'atenció a les persones a través dels serveis pastorals i assistencials de les esglésies diocesanes. Representen el 19% de la despesa anual. En el balanç s'hi ha de sumar la despesa anual de les entitats socials: 40,4 milions de les Càritas diocesanes i 3 milions de Mans Unides.

En total, l'Església diocesana amb seu a Catalunya va destinar el 2023 70 milions d'euros per atendre les necessitats assistencials i pastorals, una xifra a la qual caldria sumar l'activitat desplegada per les congregacions religioses presents en el territori. Aquests recursos s'han dedicat a projectes concrets com menjadors socials, cases d'acollida, residències de persones grans, centres per a víctimes de violència, entre d'altres. Aquest esforç s'ha aconseguit gràcies a la implicació de milers de voluntaris i agents pastorals que sumen més de 3,5 milions d'hores dedicades al servei de la societat.

La meitat dels recursos econòmics que fan possible aquesta tasca de l'Església catalana provenen de les aportacions dels fidels, sigui a través de l'Assignació Tributària (30,8 milions) o d'aportacions directes als bisbats (39,1 milions).

Així mateix, el patrimoni de l'Església genera 19,9 milions d'euros d'ingressos anuals als bisbats, un 14% del total. Però la despesa per a la conservació i manteniment d'aquests edificis és més del doble, 48 milions anuals. És el cost de mantenir obertes les parròquies i els serveis diocesans a tot el territori i al servei de tota la societat.

En aquest sentit, l'ecònom de l'arquebisbat de Barcelona va anunciar la posada en marxa d'un pla que preveu, en els propers anys, l'adaptació de 240 temples de l'arxidiòcesi a la legalitat vigent, pel que fa a ventilació, eliminació de barreres arquitectòniques i altres necessitats.

El 30% de les despeses dels bisbats es dediquen a la retribució del clergat i dels laics que duen a terme la missió pastoral i assistencial de l'Església. Juntament amb els voluntaris, s'estimen en 3.591.069 el total d'hores que dediquen sacerdots, voluntaris i seglars a l'activitat pastoral.

Altres dades que ofereix la memòria és que en el conjunt de les diòcesis catalanes hi ha 1.313 preveres, 159 diques permanents, 60 seminaristes, 498 monjos i monges de clausura, 3.773 religiosos i religioses i 26 missioners. També hi ha 4.097 catequistes, 6.052 professors de Religió, 2.524 voluntaris i agents de pastoral de la salut, i 11.123 voluntaris de Càritas i 439 de Mans Unides.

En l'àmbit sacramental, en un any a les diòcesis amb seu a Catalunya s'han celebrat 12.835 baptismes, 9.651 primeres comunions, 4.981 confirma-

El cardenal Joan Josep Omella i el bisbe Salvador Giménez durant l'esmorzar informatiu del 7 de novembre en què van informar de la memòria anual d'activitats de les diòcesis amb seu a Catalunya.

cions, 2.798 matrimonis, 4.242 uncions dels malalts i s'han administrat 20.886 comunions als hospitals.

La memòria conclou amb una crida a la col·laboració dels fidels i a la societat per mantenir viva aquesta missió. El president de la CET i arquebisbe de Tarragona, Mons. Joan Planellas, afirmava que la memòria ens permet conèixer la realitat de l'Església: "No sabem quants bons samaritans hi ha entre nosaltres, però sí el nombre de centres assistencials i de persones ateses." I el vicepresident de la CET i arquebisbe de Barcelona, cardenal Joan Josep Omella, recordava que "la solidaritat, la fraternitat i la missió han estat des de sempre directrius que han marcat el camí de l'Església i, per tant, de les nostres diòcesis".

Les dades de la memòria i els testimonis personals que recull mostren com les deu diòcesis amb seu a Catalunya continuen treballant

Portada de la memòria d'activitats de les diòcesis catalanes.

amb l'objectiu d'acompanyar, servir i transformar la societat a través de la seva acció pastoral, educativa i caritativa.

La campanya d'aquest any, en l'àmbit de la Conferència Episcopal Espanyola, porta com a lema "I si el que busques és al teu interior?". Es fa cada any coincidint amb el Dia de l'Església Diocesana, que es va celebrar el diumenge 10 de novembre, conegut a casa nostra com la Jornada de Germanor. ■

DIA DE L'ESGLÉSIA DIOCESANA

Vicenç Fisas, premi ICIP Construcció de Pau 2024

“HEM DE POSAR-NOS OBJECTIUS CONCRETS, ASSUMIBLES, REALISTES, NO ES POT PREDICAR LA PAU AMB LEMES SIMPLS”

JOAN ANDREU PARRA
Barcelona

Vicenç Fisas i Armen-
gol (Barcelona, 1952)
ens rep amicalment a
casa seva. El propòsit
és repassar 55 anys de
trajectòria per la pau que han es-
tat reconeguts amb el Premi ICIP
Construcció de Pau 2024. Un temps
fructífer dedicat a “aquest magma
que és la pau i els conflictes” i les
seves derivades que Fisas ha anat
desgranant a través de 67 llibres
publicats: el militarisme, el rear-
mament, la proliferació nuclear, el
subdesenvolupament, la no-violèn-
cia, el comerç d'armes, les polítiques
de defensa i les alternatives, canvi
climàtic i pau... “sempre combinant
l'acció amb l'estudi”.

**Quin ha estat l'estil que ha guiat
la seva vocació per la pau?**

He procurat no només denun-
ciar, sinó fer propostes, en positiu.
D'una banda, hi ha l'estudi de les
relacions internacionals, la geopolí-
tica, l'anàlisi dels conflictes armats
i espais geogràfics que he tractat de
manera especial: la Mediterrània,
l'Àfrica, el País Basc, Colòmbia,
l'Àrtic. Fa 25 anys vaig obrir una no-
va etapa en adonar-me que no n'hi
havia prou d'analitzar els conflictes,
has de pensar què pots aportar-hi.
Per això he viatjat molt a quatre con-
tinents (Ruanda, Somàlia, Geòrgia,
Colòmbia, Filipines...) a treballar en
processos de pau. Tot l'art de la ne-
gociació, les mediacions, que és un
procés en el qual intervenen moltes
figures, en un treball discret i con-
fidencial.

Sempre he entès el treball de la
pau com la confluència de movi-
ments socials: els drets humans,

el feminisme, l'ecologia, etc. Per
exemple, entre els anys 1995 i 2002
vaig estar coordinant una campanya
conjunta que va tenir molt d'èxit amb
Amnistia Internacional, Greenpea-
ce, Intermón i Metges Sense Fronte-
res per buscar la transparència amb
el comerç d'armes. Eren entitats que
venen de diferents tradicions, però
que podien confluïr per a un objectiu
concret. Hem de posar-nos objec-
tius assumibles, realistes, no es pot
predicar la pau amb lemes simples.
Requereix molta paciència, estudi i
anàlisi per després fer propostes.

**Avui és més complex resoldre
els conflictes que fa dues dècades?**

És un moment especialment do-
lent pel que fa l'esforç per construir
societats pacificades. Perquè s'ha
trencat una tendència de fa diver-
ses dècades en què quatre de cada
cinc conflictes armats s'acabaven
en una taula de negociació, en un
procés de pau i en un acord, només

Fisas va rebre el setmanari a casa seva a la Floresta.

el 20% dels conflictes s'acabaven per victòria militar. Ara és molt difícil d'aconseguir acords de pau, les negociacions costen molt més. El món ha canviat radicalment, a Europa de manera especial, sobretot a partir de la guerra d'Ucraïna. S'han abandonat els conceptes que teníem sobre la seguretat compartida i ara predomina el discurs militarista. El comerç d'armes s'ha disparat de manera espectacular. És una vergonya la quantitat de diners que es dediquen a la indústria militar. En la guerra freda mai no havíem arribat al nivell que ens trobem ara. Si hi afegim el moment històric en què augmenten els estats totalitaris, les autocràcies i hi ha una disminució de les democràcies reals... Estem en un moment molt dolent.

En què s'ha de fonamentar la seguretat?

S'ha de promocionar el PNUD, el programa de Nacions Unides per al desenvolupament, que és la seguretat humana, un enfocament totalment diferent de la seguretat militar. Vol dir que la seguretat passa per la satisfacció de les necessitats bàsiques de la població, les materials i les immaterials. Perquè la gent no només necessita menjar i tenir un sostre i educació i salut, també necessita amor, comprensió, afecte...

Aquest increment de la despesa militar com reordena l'acció pública?

Són diners que es traspassen del que abans aniria a construccions socials i ara cal dedicar-ne una part a la despesa militar: mantenir les forces armades i sobretot comprar armament. Perquè no s'està plantejant augmentar el nombre de militars, sinó tenir més armament i més potent. El fet que Rússia hagi envaït Ucraïna no vol dir que Putin vulgui arribar a França, Espanya o el Regne Unit i envair tot Europa, no té cap sentit.

Quin futur pronostica a aquest conflicte de llarga durada?

El discurs de Putin és que Ucraïna forma part de la gran Rússia. El que intenta és controlar de totes les maneres possibles aquest espai exsoviètic, que forma part del seu territori i especialment tota la franja de l'Est de parla russa, el Donbàs. Aquest conflicte no s'acabarà mai si no hi ha un acord de cessió de territoris, em sap molt de greu dir-ho. No veig possible un acord de

pau convencional i estan estancats ja fa molt de temps. S'estima que han mort més de 100.000 soldats entre els dos bàndols. Ucraïna té menys població que Rússia i s'està quedant sense homes. Això acabarà condicionant el decurs de la guerra, perquè no hi haurà soldats per enviar al front.

En el conflicte al Pròxim Orient, podríem analitzar el paper dels diferents actors?

El conflicte d'Israel-Palestina fa dècades que dura i és una fàbrica d'odi mutu. Abans del 7-O Hamas tenia molt poc suport a la Franja de Gaza. Però la reacció d'Israel destruint tot el territori, desplaçant tota la gent, matant tants milers de persones, està creant una nova generació que tindrà un odi brutal cap als jueus. Per tant, aquest conflicte s'anirà repetint de manera permanent. Cal una consciència col·lectiva tant a Israel com als palestins de dir que s'han de parar un dia aquestes dinàmiques destructives d'odi mutu. La creació d'imatges d'enemic allà és molt evident perquè hi ha una transmissió generacional de l'odi.

Quina és la viabilitat de la pau?

El primer és posar fi a l'enviament d'armes. Si no hi ha munició, no es podrà destruir com s'està fent ara. S'estima que ja s'han llançat a la Franja de Gaza l'equivalent a tres o quatre bombes com les d'Hiroshima. És terrible. Però, Hamas encara continuen llançant coets... Quan fem aquí les manifestacions, que són poques, a favor de Palestina, perquè estan patint d'una manera brutal els palestins, s'hauria de fer esment a la barbaritat de l'existència de Hamas també. Perquè ara que s'està regionalitzant el conflicte amb el Líban, amb l'Iran, el Iemen, potser amb l'Iraq en el futur... els actors armats, els guerrers, tenen el protagonisme total. Són els que condueixen les dinàmiques d'aquests conflictes no cap a una negociació per buscar la pau, sinó per buscar més guerres, més grosses, per empitjorar la situació, per crear més odis. Aquestes dinàmiques perverses són les que s'han de tallar. Una de les maneres més efectives és l'embargament d'armes i aquí tenen un paper clau els Estats Units.

Els acords de no-prolifерació nuclear i de control d'armament són ara paper mullat?

Anem cap enrere. Perquè hi ha tractats, sobretot nuclears, que s'han suspès. En canvi, i això no havia passat fins ara, Putin s'atreveix a amenaçar d'utilitzar armes nuclears tàctiques i enviar armes nuclears a Bielorrússia "siveiem perillar la nostra existència" (observem el discurs existencialista per part de Rússia). Això és per espantar, bàsicament. No crec que s'atreveixin a utilitzar aquest tipus d'armes llevat que li caiguin les bombes al Kremlin.

La cultura de pau està en retrocés?

Hi ha un intent de desacreditar tot el discurs i els plantejaments que busquen solucions pacífiques. Ara sembla que això no es pot fer, perquè ara toca fer la guerra i s'ha de guanyar, al preu que sigui, aquest és el missatge. Ho trobem als països europeus que donen suport a Ucraïna, en el discurs de Putin, en

Agustí Codinach

Fisas va fundar l'Escola de Cultura de Pau, un centre d'investigació que fa recerca, formació, sensibilització i intervenció, per tal de promoure la cultura de la pau i la transformació no violenta dels conflictes.

el d'Israel, en el de Hezbollah, de Hamas, de l'Iran... S'estan rearmant d'una manera brutal. És lamentable que ni a Catalunya, ni a Espanya, ni a Europa existeix el moviment per la pau. Ha desaparegut. I cal revifar-lo. Les societats que tenen una mica de consciència sobre aquestes dinàmiques perverses i que veuen els perills s'han de mobilitzar més i coordinar-se per tornar a refer el moviment per la pau que, recordem-ho, ha de ser confluència de molts sectors.

Què li semblen propostes com ara la del papa Francesc que va promoure una jornada de pregària i dejuni per la pau el 7 d'octubre?

És evident que són necessàries, però no oblidem que les religions han estat i continuen sent un factor directament bel·ligerant, altres vegades són una excusa quan en realitat hi ha interessos econòmics, etc.

Per tant, alerta, perquè estem en un mal moment ecumènic: estem perdent aquest desig que les religions puguin tenir un paper positiu pacificador i, per tant, els líders religiosos, les autoritats i els moviments de base s'han de mobilitzar en aquest terreny també.

La resistència pacífica sovint està impulsada per dones.

Sempre hi ha més dones que homes en els moviments pacifistes, en els centres de recerca, que fan docència. Per tant, els homes què estan pensant? El feminisme, les dones, van anar elaborant un discurs des dels anys 60 molt potent i compacte en els temes de pau i per analitzar els conflictes. Per tant, han jugat i juguen un paper molt important. Com a moviment de dones les hem vist a Bòsnia, a l'Argentina, a Txetxènia quan no saben què ha passat amb els seus fills. Ara estan bellugant-se les

mares a Rússia perquè no els donen informació. Aquest element de les dones com a mares és un plus afegit perquè tenen una consciència més forta que molts homes en els temes de pau.

L'ONU com a organisme multilateral i promotor de la pau és un artefacte vàlid?

L'ONU és el resultat del que els estats volen que doni de si. Encara que la carta de Nacions Unides parli al primer paràgraf de *nosaltres els pobles*, en realitat qui hi ha allà són els estats. Si els estats estan en una època dolenta com ara, a l'ONU es nota que les coses no avancen. Suma-li l'absurditat i l'anacronisme que encara avui hi hagi cinc països amb dret a vetar les decisions dels altres. El Consell de Seguretat s'hauria d'ampliar. Però tot i així, fa falta i el món estaria pitjor si no existís l'ONU.

“No n'hi ha prou d'analitzar els conflictes, has de pensar què pots aportar-hi”

“És una vergonya la quantitat de diners que es dediquen a la indústria militar. En la guerra freda mai no havíem arribat al nivell que estem ara”

“La seguretat passa per la satisfacció de les necessitats bàsiques de la població, les materials i les immaterials”

“El conflicte d’Ucraïna no s’acabarà mai si no hi ha un acord de cessió de territoris, em sap molt de greu dir-ho”

“Cal una consciència col·lectiva tant a Israel com als palestins de dir que s’han de parar un dia aquestes dinàmiques destructives d’odi mutu”

“Els líders religiosos, les autoritats i els moviments de base s’han de mobilitzar en el terreny de la pau”

On fonamenta la seva “tenacitat i persistència en el treball per la pau”, com va glossar la periodista Cristina Gallach?

No conformar-se amb l’existència d’injustícies que afecten gran part de la població del planeta. Des que tenia 17 anys que vaig prendre consciència de moltes coses, em vaig declarar ciutadà del món. Si hi ha una part del món que està patint, m’afecta. Per tant, busco una comprensió de què està passant allà.

Està d’acord en el poder transformador del perdó?

Sí, però el perdó pot venir després que s’hagi reconegut la veritat. El perdó és essencial per superar les situacions de conflicte, però mai sortirà si prèviament no hi ha hagut un reconeixement del que s’ha fet malament, dels pecats. Per això les comissions de la veritat que han funcionat són les que han permès que les poblacions giressin full, no oblidar, sinó que ens donem una nova oportunitat per continuar convivint. ■

UNA VIDA CONSAGRADA A LA PAU

Investigador, activista, analista, doctor en Estudis sobre Pau per la Universitat de Bradford, professor a la Universitat Autònoma de Barcelona, fundador i director de l’Escola de Cultura de Pau (1999–2016), Premi Nacional de Drets Humans (1988), mediador en els processos de pau de Colòmbia (23 anys implicat), el País Basc i Filipines... L’extensa trajectòria i compromís de Vicenç Fisas amb la pau té un inici ben delimitat: l’impacte que provoquen en un jove de 17 anys les paraules del missioner pare blanc, Quim Vallmajó (mort assassinat fa trenta anys a Ruanda): “Va fer una conferència a l’institut on jo estudiava sobre el subdesenvolupament, el colonialisme, els problemes del tercer món. I em vaig quedar tan impressionat que l’endemà vaig anar a visitar-lo.”

Vallmajó li va obrir les portes de la casa que tenien els pares blancs a Sarrià i Fisas va poder accedir a una biblioteca i hemeroteca impressionants que li van desvetllar aquesta vocació per les relacions internacionals. Més endavant, Fisas va trobar-se un fulletó amb el nom de Pepe Beúnza, el primer objector de consciència del servei militar obligatori. A partir d’aquí es va vincular al moviment d’objectors de consciència (fet que va provocar la ruptura amb els seus pares, molt conservadors, tot i que sí que va trobar suport en els seus onze germans) i un grup que van crear, Acción Tercer Mundo (A3M). ■

Vicenç Fisas va recollir el Premi ICIP Construcció de Pau 2024 en una cerimònia a l’auditori del Parlament de Catalunya el 19 de setembre passat.

“Encara que els terroristes ho han cremat tot, no ens han cremat la fe!”

Avanç jihadista a Burkina Faso

Burkina Faso viu una emergència humanitària.

JOSUÉ VILLALÓN

Ajuda a l'Església Necessitada

L'octubre passat ha estat un mes negre per als cristians a Burkina Faso. El país està immers en una barbàrie de violència i extremisme. Els grups jihadistes han pres el control del 60% del territori i han comès milers d'assassinats i provocat el desplaçament de més de 2 milions de persones. Hi ha una emergència humanitària sense precedents, però, que continua molt oblidada per al món.

Un dels darrers cops del terrorisme s'ha produït a la localitat de Manni, a l'est del país, atacada durant tres dies per militants jihadistes. Diumenge 6 d'octubre es va produir el primer atac al gran mercat de la localitat, on molta gent s'havia aplegat després de la missa. Primer, els terroristes van tallar les comunicacions perquè ningú no pogués donar la veu d'alarma. Van arribar-hi en diferents vehicles i van obrir foc indiscriminadament.

Després d'aquesta massacre, l'endemà, els assaltants van tornar per atacar el personal mèdic de l'hospital de la localitat i assassinar nombrosos ferits. El tercer i últim atac va tenir lloc dimarts 8 d'octubre, quan els terroristes van envair novament Manni, i van massacrar

tots els homes que van poder trobar. En total van ser assassinades més de 150 persones, entre elles cristians i musulmans.

Des de la diòcesi de Fada-N'Gourma, a la qual pertany aquesta localitat, el bisbe Pierre Claver Malgo denuncia: “La situació és més que aterridora. No obstant això, encara que els terroristes ho han cremat tot, no ens han cremat la fe!” El prelat també ha expressat la seva “compassió sincera per totes les famílies en dol”. A més, ha subratllat que “qualsevol amenaça contra la dignitat i la vida humanes no pot sinó tocar el cor mateix de l'Església”. Al costat de l'Església burkinesa hi ha Ajuda a l'Església Necessitada (ACN), que ha incrementat la seva ajuda, perquè aquesta realitat no sigui oblidada i els cristians de Burkina Faso no se sentin sols. ■

“RED WEEK”

ACN celebrarà la iniciativa internacional “Red Week” a Catalunya, per conscienciar i pregar per la realitat oblidada dels cristians perseguits. Se celebrarà del 18 al 24 de novembre.

- Barcelona, dimecres 20 de novembre, basílica de la Sagrada Família: a les 20.00, missa pels cristians perseguits, es llegirà el comunicat de la “Red Week” i s'il·luminarà de vermell l'exterior del temple.
- Tarragona, dimecres 20 de novembre: amfiteatre romà de Tàrraco: a les 21.00, il·luminació en vermell, pregària pels cristians perseguits i lectura del comunicat de la “Red Week”.
- Terrassa, dimecres 20 de novembre: il·luminació en vermell de les esglésies romàniques de Sant Pere, Santa Maria i Sant Miquel. A les 20.00, a l'església de Sant Pere, missa presidida pels cristians perseguits, lectura del comunicat i concert del *Requiem* de Mozart.

Tan sols si s'accepta la correcció del Senyor,
hom serà capaç d'obrar
amb justícia i amor

“La correcció ve del Senyor”

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Benvolgudes i benvolguts, el cristià és aquell que amb cor dòcil i amatent fa camí emmotllant-se progressivament als valors i a l'estil de viure proclamat a l'Evangeli de Jesús. Som a les portes de l'any jubilar que, si a Déu plau, començarem a les properes festes de Nadal. En aquest camí de preparació m'ha semblat oportú dedicar algunes cartes dominicals a parlar-vos de la correcció fraternal. Pot ser una bona manera d'anar modelant la nostra vida a l'estil de Jesús, el Senyor, per viure amb un cor obert al perdó i amb una ànima totalment esperançada en ell.

Hem de dir, abans de tot, que —segons la Sagrada Escriptura—, “la correcció ve del Senyor”. Hem de començar, per tant, deixant-nos corregir per Déu mateix. Tan sols si s'accepta la correcció del Senyor,

hom serà capaç d'obrar amb justícia i amor i, també, d'imitar la forma d'actuar de Déu en les nostres relacions amb els altres.

“Fill meu, no refusis la correcció del Senyor”, afirma el llibre dels Proverbis (3,11). A l'Antic Testament, moltíssimes vegades el poble “no escolta la crida”, perquè “no es deixa corregir”, “no confia en el Senyor” (So 3,2). Els profetes clamen contra aquesta manera d'obrar del poble i, tot anhelant la seva renovació espiritual, posen en boca de Déu mateix el clam per aquest allunyament, en no acceptar la correcció: “Jo m'havia dit: ‘Almenys Jerusalem em respectarà; es deixarà corregir, i no destruiré els seus habitatges ni la castigaré, tal com havia decidit.’ Però, així que es lleven, es desencaminen i posen en pràctica tots els seus mals propòsits” (So 3,7). És coneguda la paràbola del profeta Osees que dibuixa amb el seu casament amb una dona de mala vida, de la qual té tres fills, els quals assenyalen el progressiu allunyament de Déu per part del poble d'Israel. L'afirmació clau és: “No hi ha veritat ni amor, no hi ha coneixement de Déu” (Os 4,1), perquè no hi ha fidelitat a l'Aliança. El coneixement de Déu equival a complir els manaments. Però en aquest poble “no hi ha coneixement de Déu” perquè no hi ha el mínim de misericòrdia i de

fidelitat que facin el terreny fèrtil d'on pugui brollar el compliment de l'Aliança. No sols no hi ha misericòrdia, sinó que manca un mínim de context ètic que pugui estar en sintonia amb el coneixement, i en el qual s'hi pogués arrelar. “El que jo vull és amor i no sacrificis, coneixement de Déu i no holocaustos”, afirma el Senyor en boca del profeta (Os 6,6). D'aquí que s'indiqui també que Déu obra amb severitat perquè vol corregir i redreçar la situació: “Déu els va provar amb foc per escutar els seus cors. I a nosaltres, tampoc no ens vol castigar. Quan el Senyor assoleix els qui s'acosten a ell, ho fa per corregir-los” (Jdt 8,27). El mateix llibre dels Macabeus indica que les “calamitats” i les “persecucions han servit per corregir el nostre poble, no pas per destruir-lo” (2Ma 6,12), i això perquè “nostre Senyor, que és el Déu viu, està irritat momentàniament contra nosaltres, [...] vol corregir-nos i educar-nos, però es tornarà a reconciliar amb nosaltres, els seus servents” (2Ma 7,33). Amb un to més suau, el llibre de la Saviesa indica que la “simple correcció” del Senyor és “inspirada per l'amor” (Sv 11,9), i que “després de corregir-los amb moderació, Déu els donarà una felicitat immensa, perquè els ha posat a prova i els ha trobat dignes d'ell” (Sv 3,5).

Ben vostre. ■

Em sembla oportú fer referència al missatge que escriu el papa Francesc titulat “La pregària del pobre va de dret a l'oïda de Déu”

SALVADOR GIMÉNEZ

Bisbe de Lleida

VIII Jornada Mundial dels Pobres

Estimats diocesans, Aquest tercer diumenge de novembre celebrem la Jornada Mundial dels Pobres que ens va proposar el papa Francesc l'any 2017. Va ser una iniciativa joiosa per a tota l'Església, que ens mostrava la preocupació del Sant Pare per aquesta realitat sociològica que afecta persones concretes del nostre entorn i que eleva la mirada cap a una consideració teològica. La seva preocupació personal es transforma en nosaltres en el desig d'aconseguir un ampli ressò entre els cristians: cal que tots els catòlics arribin a sentir-se implicats en aquesta punyent realitat i que es posin a treballar perquè la valoració sobre els pobres i sobre la pobresa en general sigui un tret essencial en la seva manera d'actuar personal i comunitària. Segur que aquesta va ser la intenció del Papa.

La meua primera constatació d'enguany és que encara que insistim en aquesta mena de jornades, fem celebracions o ens comprometem, una bona part de la nostra societat manté el discurs sobre la riquesa de la nostra institució eclesial. Encara que fem servir moltes vegades la paraula, que argumentem amb les activitats socials d'un munt de persones i institucions d'Església, que hi ha admi-

ració per aquest fet..., es continua amb l'acusació de falta de sensibilitat cristiana davant d'aquesta flagrant desigualtat. Fent un pas més en aquest sentit, ens sembla encara més injust l'acusació d'incoherència entre els mandats del Senyor i les vides dels seus seguidors. En la llarga història de l'Església hi ha ombres que han de ser reconegudes i esmenades, però hi ha també molta llum en l'actuació dels seus membres, alguns d'anònims i d'altres reconeguts i admirats per tothom fins al punt de ser proposats com a dignes models de caritat cristiana cap als qui els envolten. Són sants que han gastat les seves vides al servei del proïsme com a clara conseqüència del seguiment de Jesucrist.

Amb motiu d'aquesta Jornada s'han preparat a la nostra diòcesi algunes activitats centrades en la pregària i en la celebració per ajudar i sensibilitzar en el camí assenyalat pel papa Francesc, com les que, per exemple, hi ha a la parròquia de sant Antoni Maria Claret durant la tarda d'aquest dissabte, obertes a tothom qui hi vulgui participar.

En el clima d'aquesta proposta universal em sembla oportú, com cada any, fer referència al missatge que escriu el papa Francesc com a reflexió per a la Jornada. L'ha titulat *La pregària del pobre va de dret a l'oïda*

de Déu (cf. Siràcida 21,5). En l'any dedicat a l'oració, amb vista al pròxim Jubileu Ordinari 2025, el missatge se centra en la pregària del pobre que sempre és escoltada per Déu i és un camí segur per trobar-se amb tots els pobres i compartir el seu sofriment. Hi ha molts temes relacionats amb la fe en Déu i amb l'observança de la llei als quals l'autor del llibre de l'Eclesiàstic dedica la seva atenció, però dona un espai més important a la pregària que, des de la seva joventut, hi recorria sovint tot buscant la saviesa.

El text comença amb la referència a la Paraula de Déu i continua la reflexió afirmant el lloc privilegiat dels pobres en el cor de Déu; denunciant la violència provocada per les guerres que produeixen molts més pobres; defensant la necessària humilitat de cor per reconèixer-se pobre, sense recursos materials i només posant la confiança en Ell. Fa referència a alguna biografia de cristians modèlics i afirma taxativament: “L'oració troba la confirmació de la seva pròpia autenticitat en la caritat que es fa trobada i proximitat.”

Dedica les últimes línies a recordar el lema de l'Any Sant aconsellant que cadascú ha de fer-se *pelegrí de l'esperança* i amic dels pobres, seguint les petjades de Jesús.

Amb el meu afecte i benedicció. ■

CONSULTORI BÍBLIC

Què té a dir la Bíblia davant les catàstrofes?

MONTSE DE PAZ

Biblista

La Bíblia ofereix un missatge d'actualitat permanent davant les desgràcies que costen vides i sofriment a la humanitat.

En l'Antic Testament, els profetes són homes lúcids i compromesos que aporten un triple missatge: avís, consol i esperança. Alerten abans del desastre, denunciant els mals socials, la injustícia, la corrupció i la religió falsa, així com una mala política exterior dels governants. Quan la desgràcia ha castigat el poble, ofereixen paraules de consol per animar les víctimes. Després, obren camí al futur amb un missatge de renovació i regeneració. Mentre hi hagi vida, es pot començar de bell nou. Podem llegir passatges com Isaïes 40 i Jeremies 31. Aquests profetes, amb Ezequiel, són lectures idònies per a temps de crisi.

Jesús ofereix un missatge contundent. Ho llegim a Marc 13 (Mateu 24 i Lluç 21), l'anomenat "apocalipsi" de Jesús, on parla de temps convulsos, guerra, desgràcies i fenòmens naturals que deixaran tothom esglaiat i ple d'angoixa. Jesús demana: primer, no deixar-se enganyar per falsos messies ni cedir al pànic; segon, viure desperts per reaccionar i fugir de la violència; tercer, resistir fermes davant les persecucions, confiant en Déu; i quart, cuidar-nos. És a dir, ajudar-nos, ser solidaris, tenir cura uns dels altres. Citant Lluç 21,19: "Amb la vostra perseverança salvareu la vida."

Voldria acabar amb les paraules d'un capellà que aquests dies, a València, està treballant amb els veïns per treure fang i ajudar a refer les vides de tants afectats per la dana. Veient tanta generositat, exclama: "Aquí veig l'Evangeli en estat pur."

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

La vinguda definitiva de Jesús

MN. MARCOS ACEITUNO

Teòleg i biblista

Il·lustració: Glòria Monés

Jesucrist ha ressuscitat d'entre els morts i ha pujat a la dreta del poder de Déu segons la carn, en glòria i majestat. La humanitat ha començat a conèixer la meta definitiva a la qual Déu Pare ens ha cridat: la comunió de vida i amor en Ell mateix per Crist i per l'Esperit Sant. Aquesta vocació marca el ritme i el pols de la nostra existència.

L'evangeli d'avui, però, ens proposa un repte de la nostra condició actual: mentre Déu no compleix totalment la seva promesa, com hem de viure aquí? Aquest mateix evangeli ens hi dona la resposta, una resposta triple.

La primera és bíblica, rica en detalls, solemne. És gairebé ancestral: amb una sèrie d'evocacions de l'Antic Testament, ens dibuixa un univers en plena ebullició que se somou amb la vinguda gloriosa i impactant del Fill de l'home, Jesucrist, que remourà tota cosa creada per convocar els fidels a la seva presència. És una descripció d'esperança i força, la descripció que ens fa Jesús mateix. Però podria induir a la por pel caràcter excessivament esclatant de la descripció o a despitarnos, a causa de l'excessiva retòrica.

La segona resposta és didàctica i

planera: la figuera i l'anunci de l'estiu amb la tendror de les branques i la fulla primerenca. Els signes bíblics i solemnes que Jesucrist ens aporta són indicadors que s'han de viure amb la saviesa de l'Esperit Sant. Jesús ens convida a l'esperança, que consisteix en el discerniment de l'amor de Déu provident i la focalització de les forces espirituals en la joia pel retorn d'un Déu que ens acompanya en el camí d'aquesta vida.

La tercera i darrera resposta és una crida, una exhortació, un aclariment: la vinguda definitiva de Jesús no és qüestió de rellotge ni calendari. No cal preguntar el quan: és una qüestió d'esperit, de disposició anímica, de consciència. És un tema d'esperança. L'esperança és la virtut que ens infon Déu mateix en l'ànima per assaborir com a pelegrins allò que la fe ens promet i que acollim per l'autoritat i l'amor revelat d'un Déu que ens estima. Restem atents, amants, diligents, amb la confiança, els sagraments, el testimoniatge personal i la convivència amb Déu per la pregària. Així podrem veure allò que tants Pares en la fe van anhelar i viure allò que els nostres avantpassats van desitjar: la plena possessió de Déu, en qui creiem, esperem i estimem, gràcies a Jesús. ■

Diumenge XXXIII de durant l'any

Lectura primera

Dn 12,1-3

En aquell moment serà salvat el poble

Lectura de la profecia de Daniel

En aquell temps es presentàrà Miquel, comandant dels exèrcits celestials, que vetlla pels fills del teu poble; hi haurà un temps de desgràcies com no se n'havien vist des que existeixen les nacions fins aquell moment. Però en aquell moment serà salvat el teu poble, tots els qui estaran inscrits en el llibre. La multitud dels qui dormen a la pols de la terra es desvetllarà, uns per a la vida eterna, altres per a la vergonya d'una reprovació eterna. Els justos resplendiran com la llum del firmament, els qui hauran conduït el poble pel bon camí brillaran com els estels per sempre més.

Evangelí

Mc 13,24-32

*Reunirà els seus elegits,
que vindran de tots quatre vents*

Lectura de l'evangelí segons sant Marc

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: "Aquells dies, des-

Salm responsorial

15

Senyor, heretat meva i calze meu, vós m'heu triat la possessió. Sempre tinc present el Senyor; amb ell a la drete, mai no cauré. R.

R. Guardeu-me, Déu meu, en vós trobo refugi.

El meu cor se n'alegra i en faig festa tot jo, fins el meu cor reposa confiat: no abandonareu la meva vida enmig dels morts ni deixareu caure a la fossa el qui us estima. R.

M'ensenyareu el camí que duu a la vida: joia i festa a desdir a la vostra presència; al vostre costat delícies per sempre. R.

prés d'aquelles desgràcies, el sol s'enfosquirà, la lluna no farà claror, les estrelles aniran caient del cel i els estols que dominen allà dalt trontollaran. Llavors veuran venir el Fill de l'home sobre els núvols amb gran poder i amb gran majestat. Mentrestant enviarà els àngels per reunir els seus elegits, que vindran de tots quatre vents, des dels extrems més llunyans de la terra i del cel. Mireu la figura i apreneu-ne la lliçó: quan les seves

Lectura segona

He 10,11-14.18

Amb una sola oblació, ha consagrat del tot i per sempre els qui havien de ser santificats

Lectura de la carta als cristians Hebreus

Tots els sacerdots oficien diàriament i ofereixen sovint unes víctimes semblants, que mai no poden treure els pecats. Però Jesucrist, després d'oferir-se una sola vegada com a víctima pels pecats, s'ha assegut per sempre a la drete de Déu, esperant que Déu faci dels seus enemics l'escambell dels seus peus. Amb una sola oblació ha consagrat del tot i per sempre els qui havien de ser santificats. Un cop Déu ha perdonat els pecats, ja no cal presentar cap més ofrena per obtenir-ne el perdó.

Al·leluia

Estigueu alerta pregant en tota ocasió perquè us pugueu mantenir drets davant el Fill de l'home

branques es tornen tendres i neixen les fulles sabeu que l'estiu s'acosta. Igualment, quan vosaltres veureu tot això, sapigueu que ell s'acosta, que ja és a les portes. Us dic amb tota veritat que no passarà aquesta generació sense que s'hagi complert tot això. El cel i la terra passaran, però les meves paraules no passaran. Ara, del dia i de l'hora, ningú no en sap res, ni tan sols els àngels ni el Fill; només ho sap el Pare." ■

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II
TEMPS DE DURANT L'ANY
SALTERI: SETMANA 1

Novembre

17. DIUMENGE

Diumenge XXXIII de durant l'any, Verd.

Lectures: Daniel 12,1-3 / Salm 15 / Hebreus 10,11-14.18 / Marc 13,24-32
SANTORAL: Gregori Taumaturg, b.; Isabel d'Hongria, rel.; Iscle i Victòria, mr.

18. DILLUNS

Fèria, *Verd.* O bé, *Dedicació de les basíliques dels Sants Pere i Pau, ap.* (ML), *Blanc.* Lectures: Apocalipsi 1,1-5a;2,1-5a / Salm 1 / Lluc 18,35-43.
A Barcelona, *Dedicació de l'església catedral* (S i F), *Blanc*
SANTORAL: Aureli, mr.; Romà, mr.

19. DIMARTS

Fèria, *Verd.* Lectures: Apocalipsi 3,1-6.14-22 / Salm 14 / Lluc 19,1-10.
A Barcelona: *Dedicació de les basíliques dels Sants Pere i Pau, ap.* (ML), *Blanc*
SANTORAL: Abdis, prof.; Fost, diaca i mr.; Matilde, vg.

20. DIMECRES

Fèria, *Verd.* Lectures: Apocalipsi 4,1-11 / Salm 150 / Lluc 19,11-28.
A Sant Feliu de Llobregat, *beates Isabel*

Ferrer i Sabrià i comp. vg. i mr. (ML), *Vermell*

SANTORAL: Benigne, b. i mr.; Crispí, b.; Silva, vg. i mr.; Octavi i Adventor, mr.

21. DIJOUS

Presentació de la Benaurada Verge Maria (MO), *Blanc.* Lectures: Apocalipsi 5,1-10 / Salm 149 / Lluc 19,41-44
SANTORAL: Gelasi I, p.; Honori, Eutiqui i Esteve, mr.

22. DIVENDRES

Santa Cecília, vg. i mr. (MO), *Vermell.* Lectures: Apocalipsi 10,8-11 / Salm 118 / Lluc 19,45-48
SANTORAL: Filemó i Àpia, esposos i deixebles de Pau

23. DISSABTE

Del dissabte, *Verd.* O bé, *Sant Climent I, p. i mr.* (ML), *Vermell.* O bé, *Sant Columbà, ab.* (ML), *Blanc.* O bé, *Memòria de Santa Maria en dissabte* (ML), *Blanc.* Lectures: Apocalipsi 11,4-12 / Salm 143 / Lluc 20,27-40
SANTORAL: Lucrècia, vg. i mr.; beat Miquel-Agustí Pro, prev. i mr.

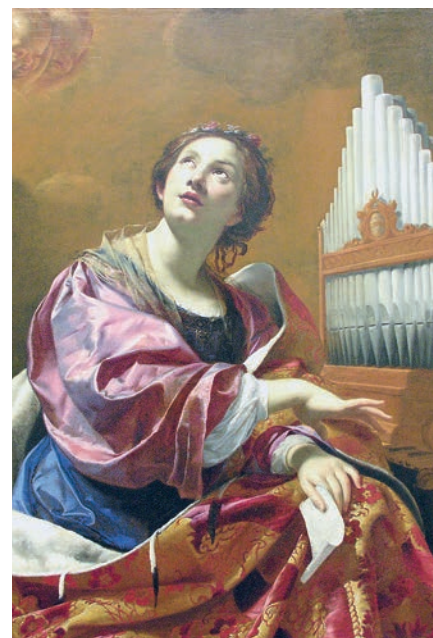
El Sant 22 de novembre

Cecília, patrona de la música

Les primeres referències escrites a santa Cecília de Roma, patrona de la música, les trobem en un Martirologi romà del segle IV. En aquella època ja era venerada a la ciutat, com ho demostra el fet que el papa Gelasi va introduir el nom de la santa al seu Sacramentari, l'any 496. La història de Cecília la podem llegir en diversos romanços del segle V, i està lligada a la de Valerià, el seu espòs, al qual a la nit de noces, li va reconèixer que havia fet vot de virginitat a Déu. Com a prova, un àngel es va aparèixer a Valerià, poc després ell va demanar ser batejat, juntament amb el seu germà, Tiburci. En negar-se a oferir un sacrifici als déus pagans, el prefecte de Roma va fer executar els dos germans, i Cecília va ser detinguda.

Després de diversos intents fallits d'assassinar-la, finalment va morir el 22 de novembre del 230, i va ser enterrada pel papa Urbà i els seus diaques.

El 1599, el seu cos va ser exhumat i es va trobar incorrupte (la primera santa incorrupta). Les seves restes van ser traslladades a l'església de Santa Cecília, al Trastevere, sota l'altar major. Tot i que la seva història no tingui prou rigor històric, el cert és que en aquell temps sí que hi ha constància del martiri de Cecília, de Valerià i del seu germà, Tiburci. Pel que fa a la seva relació amb la música, la llegenda diu que sentia música celestial al seu cor mentre es casava, i per això se la representa amb un orgue o tubs d'orgue a la mà. ■

MN. RAFAEL SERRA
Sacerdot de l'arquebisbat
de Tarragona

Les col·lectes que fem envers els més necessitats (en aquest cas els afectats per les inundacions) no són només filantròpiques, sinó un fruit eucarístic

Hi som en la pregària

Escriu sota la impressió de la devastació provocada pels estralls de la dana als pobles de l'Horta valenciana que ens han commogut a tots. Els estralls han estat horribles. No és estrany; l'Esperit que ens ha estat donat és un esperit de compassió, també la seva benaurança. "Compassió", en el vocabulari bíblic, prou que ho sabeu, significa patir per l'altre i amb l'altre, en el sentit que el dolor de l'altre és també propi. Una compassió que participa de l'amor del Pare (Mt 5,48) i manifesta el seu amor a través nostre. Estic segur que en totes les misses del diumenge passat fou expressat aquest dolor i compassió. Ho expressàvem en la pregària dels fidels i es feia present en la pregària del cor de tots i en tantes ajudes i mostres de solidaritat que es faran presents. Hom té la certesa que si nosaltres fóssim allí ens posaríem a ajudar amb generositat i decisió. Físicament no podem, però hi som amb la pregària i amb la caritat. Clarament ho expressa el Catecisme de l'Església catòlica: "A fi de rebre veritablement el cos i la sang del Crist lliurats per nosaltres, hem de reconèixer el Crist en els més pobres, germans seus" (n. 1397). Tot el que envolta l'Eucaristia és admirable i el fruit del sagrament és sempre la caritat. Amb raó ja a la primera

descripció que coneixem de l'Eucaristia (en temps de sant Justí, segle II) es diu que durant la celebració s'organitzava una col·lecta pels germans que passaven necessitat. La col·lecta no és fruit de la generositat de cadascú, sinó de la mateixa comunió eucarística. La processó de les ofrenes sempre s'acaba a l'altar dels pobres, deia sant Joan Crisòstom. La caritat envers els germans que sofreixen brolla de la comunió amb Aquell que ens uneix a tots i que pel sagrament ens posa en comunió els uns amb els altres. Les col·lectes que fem envers els més necessitats (en aquest cas, els afectats per les inundacions del país veí) no són només filantròpiques, sinó un fruit eucarístic. Som conscients que la caritat és la primera forma d'acomplir amb la justícia. El Senyor abans de donar-nos el sagrament va rentar els peus dels seus deixebles i ens va dir: "Compreneu el que he fet amb vosaltres" (Jn 13,13ss). D'aquesta contemplació ve la caritat dels cristians, és a dir, de tot el que el Senyor ens va donar com a exemple. El rentament dels peus forma part de la celebració del Memorial del Senyor. En la comunió dels sants podem ser a tot arreu. Preguem pels damnificats i per tots els qui ajuden. Celebrem l'Eucaristia, celebrem també la caritat. Són una mateixa cosa. ■

Nou refugi de pelegrins al Palau d'Anglesola

Participants a la inauguració amb el quadre que presidirà l'entrada del nou refugi.

REDACCIÓ

Diumenge 27 d'octubre, el Palau d'Anglesola va estrenar nou espai per acollir pelegrins. L'Associació dels Amics del Camí del Palau d'Anglesola ha condicionat aules de l'antiga escola Arnau Berenguer per poder disposar d'un refugi més espaiós i amb millors condicions.

La inauguració va estar apadrinada per les associacions del Camí de Terrassa, Sabadell, Cervera, Montblanc i del Camí Ignasià amb el jesuïta impulsor d'aquest camí, Josep Lluís Iriberrí, i el president de la Federació d'Associacions dels Amics del Camí de Sant Jaume de Catalunya, Francesc Suárez.

L'acte va començar amb els parlaments de Francesc Balcells, alcalde del Palau d'Anglesola; Francesc Suárez, president de la Federació, i Ramon Revuelta, president dels Amics del Camí del Palau d'Anglesola. Tot seguit, els pioners i caravel·les de l'AEiG Lo Merlet van explicar el pelegrinatge d'aquest estiu pel camí portuguès, una rica experiència que va finalitzar enmig de les festes gallegues, ja que van arribar el 25 de juliol a Santiago de Compostel·la.

El toc musical va anar a càrrec de l'artista Montse Nicuesa, que va interpretar els *Goigs a sant Jaume*. I finalment, mossèn Theo va ser l'encarregat de beneir el refugi.

Els assistents, que van esmorzar pastissos casolans, hi van participar activament, tot deixant l'empremta en un quadre col·laboratiu que pre-

sidirà l'entrada del nou refugi (disseny de Yolanda Cotonat). També van cantar i plantar tres xiprers al jardí d'entrada, símbol jacobeu d'hospitalitat i d'acollida al pelegrí.

L'any 2013 es va obrir el primer refugi de pelegrins al Palau d'Anglesola en un petit espai ubicat al pavelló poliesportiu. Més tard, es va traslladar a tocar de les piscines i ara ja té ubicació definitiva enmig de la vila, al nou Casal d'Entitats. Del 2013 ençà han fet estada 1.500 pelegrins al refugi, acollits per una vintena d'hospitalers voluntaris encarregats del manteniment de l'espai. Aquesta característica el fa únic a Catalunya. El monestir de Montserrat també disposa d'hospitalers en temporades de molta afluència i Amposta i Montblanc volen també emmirallar-se amb el cas del Palau d'Anglesola. ■

Club Nous Amics

LLUMS DE NADAL A LA TOSCANA

Del 9 al 13 de desembre del 2024, viu l'experiència dels tradicionals mercats nadalencs

**No et quedis sense plaça
i reserva ja amb els preus especials
per als membres del Club Nous Amics!**

*Viatge organitzat per RT Cultural, partner oficial de Club Nous Amics.

Apunta't amb preus
especials per als membres del Club Nous Amics*.
Per a més informació: info@rtcultural.com
i al tel. 93 122 67 00

Cartes

Un espai de reconciliació i comunitat

En relació amb l'entrevista al pare abat de Poblet, estic totalment d'acord que les esglésies tancades no serveixen al propòsit que les fonamenta. La missió de l'Església és ser un espai d'acollida, de trobada amb Déu i de reconciliació per a tots aquells que ho necessiten. Per això, és fonamental que les esglésies estiguin obertes, i com més hores, millor.

Més enllà dels serveis religiosos, les esglésies poden esdevenir refugis per a la comunitat, llocs on la gent pot trobar consol, orientació i suport. La vida espiritual no es limita a les cerimònies: és una experiència contínua que la gent busca en moments de necessitat, d'alegria o de reflexió. Permetre l'accés constant a aquests espais sagrats no només facilita la connexió amb Déu, sinó que també fomenta la comunitat. Quan les esglésies són accessibles, les persones poden reunir-se, compartir experiències i construir vincles que enforteixen el teixit social.

Per tant, és essencial que les esglésies adoptin un horari obert que respongui a les necessitats de la comunitat. Un espai obert pot ser un símbol d'esperança, d'inclusió i de disponibilitat, on tothom se senti benvingut a buscar la seva pròpia pau interior i a reconciliar-se amb els altres.

En conclusió, les esglésies han

d'estar sempre obertes, perquè cada moment és una oportunitat per connectar amb Déu i per trobar el camí cap a la reconciliació.

SALVADOR OBIOLS GRAS

Santificar les festes

De "fer comunitat" a descansar per tal de ser més eficients a la feina, el sentit de "fer festa" ha anat variant segons les necessitats socials de cada moment. Malgrat tot, hi ha un tret que s'ha anat mantenint al llarg dels segles: els festius serveixen per trencar la monotonia del temps ordinari.

Què diu de nosaltres, com a societat, la necessitat d'ordenar el temps així? Com forgen la nostra identitat els rituals festius? Quina relació guarden amb l'ocupació de l'espai públic? I amb la significació dels àpats?

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

POSTALS DES D'ANDALUSIA

"Donde habite el olvido..."

Quanta tragèdia, quanta desolació i quanta soledat! La dana colpeja sense pietat, sense prou temps per reaccionar-hi. Em venen al cap els versos de César Vallejo, en el seu poema *Los heraldos negros*:
"Hay golpes en la vida, tan fuertes... ¡Yo no sé!

Golpes como del odio de Dios, como si ante ellos, la resaca de todo lo sufrido se empozara en el alma... ¡Yo no sé!"
I també els versos de Luis Cernuda:
"Donde habite el olvido, / en los vastos jardines sin aurora; / donde yo solo sea / memoria de una piedra sepultada entre ortigas / sobre la cual el viento escapa a sus insomnios."

No és el moment ni el lloc d'endinsar-nos en més profunditats teològiques, però val la pena tenir present que Déu no és el responsable dels mals que ens envolten. A l'Antic Testament tots els infortunis, malalties i fins i tot la mort apareixen originades per Déu. Quan es van escriure aquestes pàgines les ciències encara no s'havien desenvolupat. Això va fer que molts fenòmens avui anomenats "naturals", i que en aquella època no tenien explicació, fossin considerats "sobrenaturals" i vinguts directament de Déu. Arriba Jesús de Natzaret i la situació no havia canviat gaire. Però Jesús va aportar una idea mai sentida: "Que Déu no envia mals a ningú, ni als justos ni als pecadors, Ell només envia el bé." Per demostrar-ho va adoptar una metodologia eficaç: va començar a curar, en nom de Déu, els malalts. Va anunciar la bona notícia que "Déu no vol la malaltia de ningú". La mateixa actitud va assumir davant la mort. Si algú, des de la riba de la seva increença, ens llança la pregunta de "si Déu no podia haver creat el món perfecte", hauríem d'oferir-li la resposta d'un gran teòleg: "No, perquè l'únic perfecte que existeix és Ell."

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Mantenir viva la memòria dels nostres difunts

Inaugurat el Mausoleu Metropolità de Barcelona a les plantes inferiors de la parròquia de Sant Joan Bosco

MAC
Barcelona

El Mausoleu Metropolità de Barcelona s'alça com un dels columbaris més grans d'Europa. Un espai adient per custodiar les urnes amb les cendres dels nostres éssers estimats i oferir-los un descans etern. Construït a les plantes inferiors de la parròquia de Sant Joan Bosco, aquest mausoleu té com a trets característics una arquitectura sòbria i acollidora, gestada amb tonalitats càlides.

El disseny, la construcció i la gestió d'aquest mausoleu és obra del Grup Coral, un equip de professionals amb una àmplia experiència en el sector funerari, amb un esperit innovador i emprenedor que els ha portat a ser pioners en la gestió integral de columbaris parroquials arreu de l'Estat espanyol.

Coral neix per atendre la necessitat sorgida arran de la instrucció *Ad resurgendum cum Christo*, de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, sobre la sepultura dels difunts i la conservació de les cendres en cas de cremació. Amb l'augment de les incineracions en els darrers anys, aquesta empresa recupera la tradició de situar les cendres dels difunts en l'àmbit dels temples parroquials. Una manera de facilitar als familiars el seu procés de dol i comiat, tot enfortint els vincles emocionals i espirituals.

Amb més d'11.500 columbaris i una capacitat total per a 16.000 urnes per a cendres, els columbaris del Mausoleu Metropolità de Barcelona

estan disponibles en diferents configuracions per a una, dues, quatre i fins a vuit urnes, adaptades a les necessitats i preferències de cada persona. Els columbaris estan fabricats amb materials de primera qualitat i un disseny elegant.

El Mausoleu ofereix una àmplia gamma de serveis personalitzats per acompanyar les famílies en el procés de dol: cerimònies commemoratives, espais de reflexió i descans, i serveis d'assessorament i acompanyament.

BENEDICCIÓ DEL MAUSOLEU

El dijous 31 d'octubre, el cardenal Joan Josep Omella, arquebisbe de Barcelona, va beneir aquest nou espai de columbaris. "Cal no perdre la memòria dels nostres germans difunts. A casa guardem, i sovint mirem, les seves fotografies. Ens agrada recordar-los. Desitgem que els qui estan dipositats en aquest columbari, tan digne i respectuós, puguin trobar la pau i la misericòrdia del Senyor, i l'esperança en la resurrecció", va expressar el cardenal.

"Quan morim —va comentar— ens endinsem en el camí de 'l'altra vida'; segons diuen, una mena de túnel que no acaba pas en un precipici, sinó en uns braços amorosos que ens acullen, els de la Mare de Déu i de Nostre Senyor. Jesús és el camí, la veritat i la vida. Venim d'ell i tornem a ell."

L'arquebisbe de Barcelona va tenir un record per a les més de dues-centes víctimes mortals de les tràgiques

JOAN JOSEP OMELLA
"Cal no perdre la memòria dels nostres germans difunts"

El cardenal Joan Josep Omella durant la seva intervenció.

Agustí Codinach

inundacions del 29 d'octubre passat al País Valencià i a Castella-la Manxa.

Pocs minuts abans, davant dels nombrosos assistents a l'acte d'inauguració del Mausoleu Metropolità de Barcelona, Santi Bach, president del Grup Coral, va agrair a totes les persones i entitats que han col·laborat a fer possible aquest "espai únic, privilegiat i reconfortant, que ajuda a recordar i honorar la memòria dels nostres éssers estimats" i va destacar que Coral té com a propòsit primordial "buscar l'excel·lència en el dia a dia".

En el seu discurs, Bach va fer referència explícita a la instrucció *Ad resurgendum cum Christo*. Pel que fa a la incineració, s'hi constata que "l'Església no observa raons doctrinals per evitar aquesta pràctica, ja que la cremació del cadàver no toca l'ànima

i no impedeix a l'omnipotència divina ressuscitar el cos i, per tant, no conté la negació objectiva de la doctrina cristiana sobre la immortalitat de l'ànima i la resurrecció del cos".

L'arquitecte Enrique Montoya és l'artífex, juntament amb el també arquitecte Vicenç Brossa, del disseny d'aquest mausoleu "únic i força singular". "Aquest mausoleu —va posar en relleu— està concebut com un diàleg entre la vida i la mort, i com un refugi per tal d'apaivagar el dol per la pèrdua d'un ésser estimat, i ens fa avinent que la mort és quelcom passatger."

Montoya va voler ressaltar els dotze vitralls, de més de quatre metres d'alçada, obra de l'artista plàstic visual Alfons Oller —conegut professionalment com a Ei PoINT—, que

coronen majestuosament el mausoleu i que representen les quatre estacions de l'any com a metàfora del cicle de la vida.

Ell ha estat l'encarregat de fer les fotografies d'aquests vitralls, que "formen un mosaic, en imatges, d'edificis emblemàtics, com ara la basílica de la Sagrada Família, la Casa Batlló o el Parc Güell, d'Antoni Gaudí, la Fageda d'en Jordà o el Parc Agrari del Baix Llobregat". Segons les seves paraules, "recorden la flama d'un ciri, aquella llum que es transforma en energia cap a l'eternitat".

L'acte va cloure amb l'actuació del cantant Pitingo, que va interpretar magistralment dues peces musicals, una d'elles l'*Ave Maria*, que va arrencar forts aplaudiments entre el públic assistent. ■

Montserrat, en clau musical

Presentat el Festival de Música del Mil·lenari al Palau de la Música Catalana

Agustí Codinach

El P. Efreim de Montellà, el P. Bernat Juliol i Joan Ollé, durant la presentació del festival.

MAC
Barcelona

El Festival de Música del Mil·lenari té com a finalitat aplegar tots els concerts i esdeveniments de contingut musical previstos durant les celebracions dels mil anys de la fundació del monestir de Montserrat, que acabaran el desembre del 2025. Dimecres 6 de novembre es va presentar aquesta rellevant iniciativa cultural a la Sala d'Assaig de l'Orfeó Català del Palau de la Música Catalana.

L'acte va comptar amb la participació, entre altres, del P. Bernat Juliol, comissari del Mil·lenari, sotsprior i majordom de l'abadia de Montserrat; el P. Efreim de Montellà, prefecte de l'Escolania de Montserrat; Joan Ollé, director general del Palau de la Música, i Joaquim Noguero, cap del consell de redacció de la revista *Serra d'Or*.

“Es tracta d'un festival, amarat de la identitat montserratina, que uneix tres elements cabdals, com són la cultura, la música i l'espiritualitat. La música ens ajuda a fer el pas cap a la transcendència. Per això, des de Montserrat sempre hem buscat l'essència més espiritual en la dimensió musical”, va afirmar el P. Juliol.

El Festival de Música del Mil·lenari va començar el 18 d'octubre passat amb un concert sobre el *Llibre Vermell de Montserrat*, a càrrec de l'Escolania de Montserrat, la Capella de Música de Montserrat, l'Esbart Dansaire de Rubí i el grup instrumental Punt de Malura, sota la direcció de Llorenç Castelló, a la basílica de Santa Maria de Montserrat.

Vint concerts més tindran com a escenari la mateixa basílica de Montserrat (l'oratori *Pacis Visio*, motets i salms del romanticisme alemany, la missa *Alma Redemptoris Mater*, del P. Anselm Viola, o el *Te Deum del Mil·lenari*, de Josep Ollé...). Els altres concerts es faran al Palau de la Música Catalana (un total de cinc) i

a L'Atlàntida de Vic. Cal dir que els concerts de la basílica de Montserrat són d'entrada lliure.

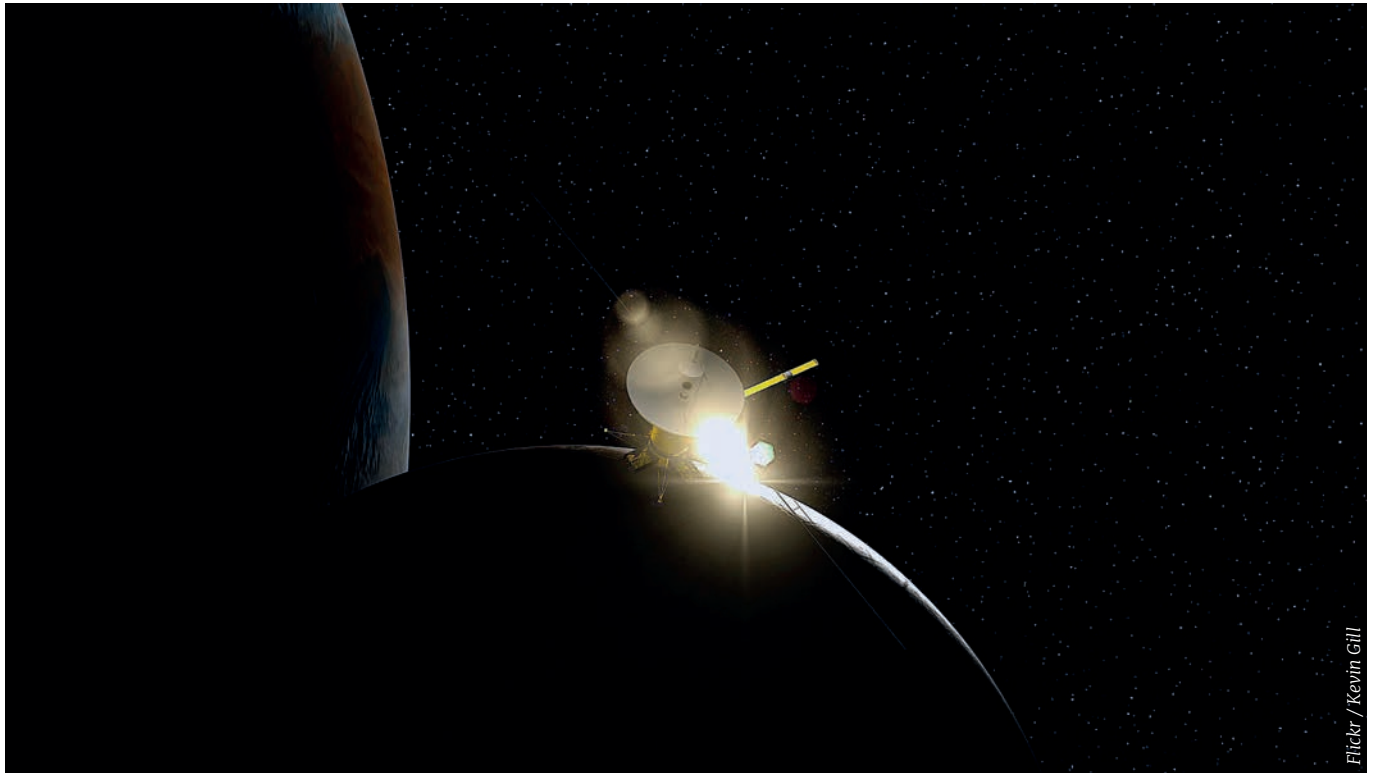
“En aquest festival hi ha música de Montserrat, però també d'interprets internacionals. Especialment hi hem volgut donar un pes específic als antics escolans que continuen al món de la música. De fet, els autors de l'oratori *Pacis Visio* havien estat escolans”, va explicar el P. Bernat Juliol.

A l'acte també es va presentar, d'una banda, el nou disc de l'Escolania de Montserrat, on el cor interpreta les deu peces musicals del *Llibre Vermell de Montserrat*, i, de l'altra, el número de novembre de la revista *Serra d'Or*, dedicat a l'aportació de l'abadia de Montserrat a la música —des de l'Escolania fins a la música litúrgica— al llarg de la seva història.

Montserrat i la música són una simbiosi que reflecteix “la riquesa cultural del país i la seva capacitat per combinar espiritualitat, tradició i innovació”, va posar en relleu Joaquim Noguero. ■

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Els europeus envien a l'espai una nau per estudiar un dels satèl·lits de Júpiter

Flickr / Kevin Gill

La missió espacial estudiarà el satèl·lit Europa.

MN. FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Us he parlat moltes vegades de les investigacions astronòmiques dels americans. Això no vol dir, però, que els europeus no s'ocupin també del tema. Avui puc comunicar-vos que precisament són els del Vell Continent els que acaben de començar un nou pla d'investigació, i força interessant. Es tracta de veure com és l'oceà que hi ha en un satèl·lit jovià, que, per cert, s'anomena Europa. És un dels quatre més grans que té el planeta Júpiter, que ja van ser descoberts per Galileu el 1610. Reberen el nom de Io, Ganimedes, Europa i Cal·listo, noms

posats per l'alemany Simon Marius (1570-1620), trets de la mitologia. Però després se'n descobriren fins a dotze més, que també reberen nom. Avui dia ja se'n compten en total 69, algunes simples roques meteòriques. Els més interessants, no obstant, continuen sent els quatre primers.

El que té per nom Europa és d'una mida bastant semblant a la nostra Lluna, només una mica més petit; té un diàmetre de 3.066 km mentre que el de la Lluna és de 3.473. La seva constitució és molt especial: es presenta com una superfície llisa i brillant amb molt poques regions fosques; es tracta d'un enorme oceà gelat amb pocs petits continents. Ens trobem, doncs, davant d'una gran massa d'aigua glaçada. Serà d'uns 30 o 40 km la profunditat del gel superficial que veiem, però se suposa que l'interior és aigua líquida i pot contenir molècules complexes, i potser ja una certa vida microbiana. I és això el que vol esbrinar, entre altres coses, l'artefacte enviat pels

europeus en la missió que han anomenat Europa Clipper.

La sonda, molt ben equipada, va ser llançada a l'espai el 14 d'octubre passat des d'un centre de la NASA. Porta un radar capaç de penetrar a través del gel per observar l'estructura d'aquest immens oceà del satèl·lit. També dues càmeres per cartografiar la composició, la temperatura i la rugositat de l'astre i un espectròmetre per analitzar la composició de la superfície, a més d'altres aparells que no detallarem. S'ha d'investigar si hi ha vida microscòpica.

Per què es diu que hi pot haver vida? Per l'abundor d'aigua que té aquest astre. Encara que el gel superficial tingui 30 o 40 quilòmetres d'espessor, la profunditat d'aquest immens oceà arriba als 60 quilòmetres, cosa que representa encara una gran quantitat d'aigua líquida. Quan arribarà la sonda al seu destí? Es calcula que cap a l'abril del 2030. O sigui, que caldrà esperar més de cinc anys per saber-ne els resultats. ■

TRADICIONS REMEIERES

El ginebrer o ginebrera

Flickr / Joan Simon

El ginebrer és una planta amb grans propietats aperitives i diürètiques.

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**

Arxiver dels Caputxins

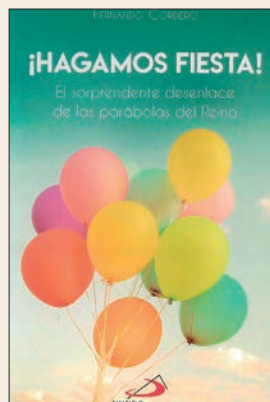
Avui tractarem sobre el ginebrer o ginebrera (llat., *Juniperus communis*; cast., *enebro*), que és una planta molt estimada per les seves grans propietats aperitives i diürètiques, i que també s'ha emprat amb èxits notables en casos d'atacs reumàtics i gotosos. La ginebrera — que sol viure a les parts muntanyenques del nord peninsular — floreix en temps de primavera i els ginebrons triguen tres anys a madurar, de manera que coincideixen en la mateixa

planta les baies de tres anys distints. A la zona mediterrània, entre els pins i les alzines, hi creix també una planta de la mateixa família, molt semblant, anomenada càdec (llat., *Juniperus oxycedrus*; cast., *enebro mayor*), que en la medicina pairal i conventual s'ha emprat com a vermicida i àdhuc per guarir les ferides de difícil cicatrització.

Els brots tendres del ginebrer són d'especial utilitat per activar la funció del fetge, i les baies, anomenades ginebró (cast., *nebrina*), ajuden a expectorar, faciliten la digestió i contribueixen a equilibrar els nivells de glucosa, àcid úric i colesterol. Aquestes baies formen part de diversos licors estomacals de tradició

conventual, i la tradició gastronòmica rural i monàstica també s'ha servit dels ginebrons per perfumar la carn d'alguns embotits. A més, en la tradició agropecuària els pastors de casa nostra solien emprar les boles de la ginebrera (que al País Basc en diuen *orri*), barrejades amb ruda i fonoll per facilitar a les cabres i a les ovelles l'expulsió de despulla o placenta quan, després de parir, es retardava massa.

Pel que fa a la variant anomenada savina (llat., *Juniperus sabina*; cast., *sabina*), amb fulles semblants a les del xiprer, és molt irritant i tòxica. Al'article vinent us parlaré, si a Déu plau, del julivert, que és un dels principals contraverins de la cuina catalana. ■

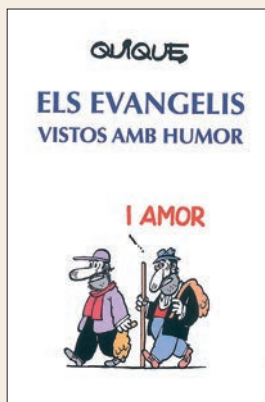

FERNANDO CORDERO

¡Hagamos fiesta!

Editorial San Pablo, 2024,
300 pàg.

Aquest llibre parla de la dimensió festiva de les paràboles de Jesús, que són una invitació a redescobrir la joia de l'Evangeli i a compartir-la amb els altres. També compta amb una guia didàctica amb codis QR.

QUIQUE

Els evangelis vistos amb humor

Centre de Pastoral Litúrgica, 2024,
140 pàg.

A través del sentit de l'humor, el nostre col·laborador, l'il·lustrador Enric Arenós —Quique— apropa al lector una sèrie de temes que es repeteixen en els texts evangèlics des de diferents vessants. Un bon antídot contra la tristesa i el mal humor.

RAMON LLULL

Llibre de contemplació en Déu. Volum II. Llibre III

Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2024, 340 pàg.

Ramon Llull és l'autor d'aquest grandiosos himne de lloança adreçat a Déu en primera persona; un jo anònim hi contempla totes les realitats espirituals i materials, humanes i divines, morals i socials.

PAU CASALS

«Querido Maestro»

Editorial Acantilado,
2024,
704 pàg.

Aquest volum conté l'ingent intercanvi epistolar que Pau Casals va mantenir amb els seus nombrosos interlocutors, entre els quals hi ha compositors, instrumentistes, poetes, polítics i intel·lectuals del segle XX.

GLÒRIA GASCH

Ara, i cada demà

Editorial Empúries,
2024,
184 pàg.

Una dona rep un telegrama que la informa de l'herència de centenars de cartes, que haurà de recollir a la biblioteca d'una casa desconeguda. Immersa en la lectura epistolar, s'adonà de les diferents travesses que ofereix la vida.

ANA M. MUÑOZ SANCHO

El escultor Carlos Salas

Institución Fernando el Católico-Prensas de la Universidad de Zaragoza, 2024, 1.143 pàg.

Monografia en dos volums dedicada a la vida i obra de Carlos Salas Vilaseca, destacat escultor barceloní del segle XVIII establert a Saragossa. Cal fer esment de la seva obra escultòrica a la basílica del Pilar, entre d'altres. (Ramon Ribera)

CRÍTICA TEATRAL

El collaret de la Lizaran

ANDREU SOTORRA
andrusotorra@gmail.com

© David Ruano

Les actrius Emma Vilarasau, Emma Arquillué i Marta Marco s'han intercanviat papers en aquesta obra que ja va estrenar el 2005 l'actriu Anna Lizaran.

Tot era vermell. Fa vint anys tot era vermell. Ara tot és blau tirant a turquesa. El color també fa la cosa. L'actriu Emma Vilarasau era l'amiga. L'actriu Marta Marco era la serventa. La senyora era l'Anna, la gran Lizaran, l'enyorada Lizaran. És gairebé obligatori recordar les imatges dels espectacles que es queden en la memòria per sempre. I aquella estrena de fa gairebé vint anys d'*Un matrimoni de Boston*, de David Mamet (Chicago, EUA, 1947), a l'Espai Lliure de Montjuïc, és de les que va deixar empremta.

Revisitar cada una o dues dècades un espectacle com *Un matrimoni de Boston* és un signe de normalitat. I fer-ho amb dues de les mateixes actrius d'aquella estrena (la Vilarasau i la Marco), però amb els papers canviats, i la incorporació de la més jove de les tres, l'encara emergent Emma Arquillué (nissaga Arquillué), és un sa exercici de relleu amb aires de llegat. A més, tornar-hi permet als nous espectadors descobrir una de les perles teatrals que tenim en cartera. I els espectadors que repeteixen potser hi detecten petits detalls que podien haver passat desapercebuts en la primera versió.

Resulta que *Un matrimoni de Boston* combina la saviesa del discurs amb la ironia i l'humor refinat. D'allò que en podríem dir converses de saló es passa a safareig de marmanyera i es torna a dissertació filosòfica. D'allò que en podríem dir cinisme i fins tot racisme —avui encara més evident que fa vint anys— envers la serventa, es passa a xantatge sentimental i fals proteccionisme. D'allò que en podríem dir intriga, amb el collaret —per cert, el mateix que llua Anna Lizaran— com a protagonista de fons, es passa a embolic entre dames multiplicat per tres.

Un matrimoni de Boston és una obra per seguir amb el somriure permanent. Des que Emma Vilarasau apareix al saló que ha fet entapissar de nou i es familiaritza amb alguns dels espectadors de primera fila —“¿em cordes el collaret, sisplau?”—, fins a l'última frase del discurs que condensa l'engany i la hipocresia que reflecteix l'autor David Mamet en tota l'obra, un engany i una hipocresia portats al límit entre dues dones i una jove observadora del segle XIX que són el reflex viu que el futur no sempre camina endavant sinó que, molt sovint, s'amaga en els racons més impensables del passat. ■

AMB BON HUMOR

"UN MATRIMONI DE BOSTON",

de David Mamet

TRADUCCIÓ de Joan Sellent

INTÈRPRETS: Emma Arquillué,

Marta Marco i Emma Vilarasau

DIRECCIÓ: Josep Maria Mestres

La Villarroel, Barcelona

Fins al 15 de desembre 2024

CRÍTICA LITERÀRIA

Sobre la interpretació

ROSA M. BOIXAREU
Biblista

ANNICK DE SOUZENELLE

La Paraula al cor del cos. Converses amb Jean Mouttapa
Fragmenta Editorial, 2022, 288 pàg.

El document *La interpretació de la Bíblia a l'Església* (1993) ha esdevingut de consideració necessària. Aquest document es refereix al mètode històric-crític com el més complet, tot reconeixent-li llacunes o mancances. Però, alhora, cita altres mètodes d'aproximació al text que, focalitzats en un aspecte concret, són importants, ja que ajuden a "veure-hi" altres punts de vista: és a dir, enriqueixen la comprensió i, conseqüentment, la interpretació.

Aquesta prèvia ve al cas sobre el llibre que es comenta, de no fàcil lectura: a poc a poc, rumiant tant les preguntes com les respostes. Una altra mirada sobre el text. Souzenelle, matemàtica de formació amb experiència en el món sanitari, abandona el catolicisme per seguir el camí que li dicta el cor, sense que es pugui entendre com una provocació: és un camí sincer de recerca. Es forma en les llengües del text descobrint-hi riqueses semàntiques amb les quals treballa a l'hora de comprendre'l. En fa una lectura des del cos de l'Home (l'Adam bíblic: l'ésser humà, la Humanitat), des de la seva interioritat, sensibilitat i emoció, rellegant-ho amb el simbolisme narratiu del text, amb la vida, l'existència humana. Ho fa des de la seva experiència compartida amb la d'altres; no és una lectura subjectiva sinó contrastada. Proposa "tornar a aprendre a llegir" tant el text com la pròpia vida des d'una vessant que deixa de banda un sistema "ja vist" a fi d'"escollir, aixecar-se i caminar". Sense raonaments dogmàtics, ni intencions moralistes ni espiritualistes, però sí que el seu plantejament de lectura regalima autèntica espiritualitat.

L'autora va a la recerca del sentit veritable del text: l'hermenèutica bíblica també. Complex. "I la veritat, què és?" (Jn 18,38). Montserrat Camps al pròleg de *Doxa*, de F. Raurrell, en fa una aproximació etimològica seguint la traducció grega del terme *alétheia*. La veritat és allò que no està ocult, s'amaga darrere de l'aparença (fenomen). La veritat del text no es deixa segrestar (no s'hi val a manipular), és una oferta de sentit a discernir. ■

UN NOU LLINDAR

L'ample ventall de la pobresa

El clamor dels pobres se sent entre nosaltres, el tenim ben a prop, és causa de preocupació i ens mou a parlar i actuar. Ho vivim amb dolor quan veiem tantes germanes i germans nostres que pateixen la manca d'una feina i un sou digne, la falta d'habitatge i tantes mancances inherents a les noves pobres que afecten especialment la gent gran i els joves, com també els migrants, tants que necessiten ser acollits.

Més encara quan de sobte apareixen pobres inesperades causades per catàstrofes naturals que assetgen ciutats i pobles de manera violenta, deixen centenars de morts i milers de persones sense casa i havent-ho perdut tot, com el que recentment ha succeït a la Comunitat Valenciana i en altres comarques. El ventall de la pobresa s'obre cada vegada més i demana noves i valentes respostes. El miracle de la solidaritat fa que milers de voluntaris i voluntàries s'hi facin presents.

Escoltant aquest clamor, les comunitats no deixen de pregar i actuar. Una pregària unida a la del pobre que —en paraules del papa Francesc— "va de dret a l'oïda de Déu" (Sir 21,5), perquè Déu coneix el sofriment dels seus fills perquè és un Pare atent i sol·lícit envers tothom. Com a Pare té cura dels qui més el necessiten: els pobres, els marginats, els qui pateixen, els oblidats. Però ningú no està exclòs del seu cor ja que, davant d'ell, tots som pobres i necessitats. La pregària troba la confirmació de la seva autenticitat en la caritat que es fa encontre i proximitat. Si la pregària no es tradueix en una actuació concreta, és vana, de fet, "la fe sense les obres és morta" (Jm 2,26). Deixem que sigui la força interior la que ens mogui a actuar, a estimar.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

SUBSCRIPCIONS ANUALS
EN CATALÀ O CASTELLÀCatalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de:

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya

Departament de la Presidència

Director: Òscar Martí Navarro**Consiliari:** Mn. Miquel Ramón Fuentes**Sotsdirectora:** Carme Munté Margalef**Redactors:** Miquel Àngel Codina, Macià

Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra

Lingüista: Montserrat Pibernat**Fotògraf:** Agustí Codinach**Col·laboradors d'aquesta setmana:**

Marcos Aceituno, Mercè Alonso, Pilarín Bayés, Rosa Maria Boixareu, Ángeles Conde, Emilio Egea, Juanjo Fernández, Tica Font, Antonio Gil, Ignasi Miranda, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Montse de Paz, Quique, Rafael Serra, Valentí Serra, Leticia Soberón, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Josué Villalón

Redacció, administració, publicitat i promoció:C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014
BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià**Administració:** Isabel Giralt

(comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-

cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon

industrial El Cementiri. Tel. 938 788

403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Difusió controlada perLes opinions expressades pels nos-
tres col·laboradors no reflecteixen
necessàriament la d'aquest setmanari

Agenda

Barcelona

PARES TEATINS

El **diumenge 17 de novembre**, a les 17.00, concert de violí i violoncel amb Eufonia Art Project. Donatiu: 6 euros (c/ Consell de Cent, 293 - Barcelona).

MOSTRA DE CINEMA ESPIRITUAL

El **dilluns 18 de novembre**, a les 18.00, projecció de *The old oak* a la sala Torelló dels Jesuïtes de Casp de Barcelona. Presenta: Carme Munté, sotsdirectora de *Catalunya Cristiana*.

INSTITUT MOUNIER CATALUNYA

El **dijous 21 de novembre**, a les 19.00, conferència *Cultura, llei i corrupció* amb Tomàs Gil i Xavier Puigdollers a la Federació de Cristians de Catalunya (c/ Calàbria, 273 - Barcelona).ESCOLA DE TEOLOGIA DEL
MARESMEEl **dijous 21 de novembre**, a les 19.00, Albert Moliner tracta sobre *Parlar del cel i de l'infern al món d'avui* a la parròquia de Sant Josep de Mataró.

SOPAR HORA EUROPEA

El **dijous 21 de novembre**, a les 19.45, amb el tema *La força de les paraules amb sentit* a càrrec de Jaume Aymar, Josep M. Forcada i Natalí Guerrero. Inscripcions: tel. 619 575 027.MONESTIR DE SANT JERONI DE LA
MURTRAEl **dissabte 23 de novembre**, a les 19.00, jornada *El testimoni personalista del bisbe Joan Carrera* (inscripcions: cedhico@hotmail.com); a les 18.00, monòleg teatral *Evangeli anònim* d'Albert López Vivancos.

XV JORNADES BÍBLIQUES

El **dissabte 23 de novembre**, a les 11.00, celebració del 20è aniversari d'Escola d'Animació Bíblica a la parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa de Barcelona; a les 18.00, presentació del llibre *¡Hagamos fiesta!*, de Fernando Cordero, a Llibreria Paulines de Barcelona; el **diumenge 24**, a les 11.00, catequesi familiar *Tierra buena: parábola del sembrador* amb el G. Pepe Pedregosa a la parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa.

Girona

I JORNADA DE CURA PERSONAL I
BENESTAREl **dissabte 23 de novembre**, a les 10.00, a la casa Santa Elena (Solius), amb Anna M. Rifà. Informació: tel. 636 699 692.

Lleida

PARRÒQUIA DE SANT JAUME
APÒSTOLEl **dimarts 19 de novembre**, a les 19.30, conferència de Manel Lladosa *Barri i parròquia* a la parròquia de Sant Jaume Apòstol de Lleida amb motiu del 50è aniversari.

Sant Feliu de Llobregat

MONESTIR DE SANT BENET DE
MONTSERRATEl **diumenge 17 de novembre**, a les 10.00, conferència de la Gna. Teresa Forcades *Valoració ètica-teològica de la intel·ligència artificial*.

BIOÈTICA

El **diumenge 24 de novembre**, a les 19.00, conferència sobre *El trasplantament d'òrgans* a la parròquia dels Sants Just i Pastor de Sant Just Desvern.

Tortosa

MOSTRA DE CINEMA ESPIRITUAL

El **dijous 21 de novembre**, a les 18.30, projecció de *Morir en comunitat* a la biblioteca Marcel·lí Domingo de Tortosa. Presenta: Irene Brugés, codirectora de la pel·lícula.

Urgell

FESTIVAL CANÒLICH MUSIC

Del **dimecres 20 de novembre al dissabte 23**, a la parròquia de Sant Julià de Lòria (Andorra), celebració de la 12a edició amb el lema *EN XARXA: Connectem, Construïm, Celebrem*.

Vic

CATALONIA SACRA

El **dissabte 23 de novembre**, a les 11.00, itinerari guiat *La petjada de Domènec Fita* a Vic amb Bernat Puigdollers. Inscripcions: tel. 693 720 202.

“L’activitat ecumènica neix de la voluntat de compartir la persona del Crist”

CARME MUNTÉ MARGALEF

Fa cent anys el pastor protestant Samuel Vila va fundar a la ciutat de Terrassa la primera església baptista, Ebenezer, que va pasturar durant 35 anys, durant un període, la dictadura franquista, fortament marcat per la repressió. A l’actual pastor, Andreu Dionís, li va tocar un altre repte important i decidí: enfortir la presència protestant a Terrassa a partir d’un procés d’unificació de diverses comunitats. Així va néixer l’actual Església Evangèlica Unida. El 21 de setembre passat se’n va commemorar el centenari amb un acte institucional.

Com va ser el pas d’Ebenezer a l’actual Església Evangèlica Unida?

La primera església va tenir una projecció estratosfèrica amb gairebé 500 fidels. A partir dels anys cinquanta, van néixer noves comunitats a Terrassa i el protestantisme es va atomitzar. Teníem més presència però érem incapaços de muntar un projecte sòlid i d’impacte. Després d’un llarg procés de diàleg, vam impulsar un procés d’unificació, que va culminar amb la inauguració de l’actual edifici, al carrer Bèjar de Terrassa —l’expresident dels Estats Units Jimmy Carter va inaugurar l’auditori l’any 2010. La unificació va donar peu a una branca social molt potent, amb la Fundació Goel, i educativa, amb la Fundació Tramuntana, i tota una dimensió de projecció enmig de la societat. Un dels projectes socials més destacats és a Ca n’Anglada amb la Llançadora, un espai que teixeix relacions socials i crea una xarxa de suport comunitari. La Fundació Goel gestiona diversos projectes dirigits a les persones més vulnerables. Al llarg dels anys, l’església ha estat sempre al costat dels refugiats, combatent la pobresa i oferint serveis bàsics als més necessitats.

Quina és la importància de Cristians per Terrassa en clau ecumènica?

Cristians per Terrassa va néixer amb vocació de diàleg i amb un convenciment molt clar: fer present Jesús i els seus ensenyaments enmig de la nostra societat. La nostra cultura és precristiana, en el sentit que les persones de 40 anys en avall no tenen ni la més mínima noció del que és el cristianisme. Hem expulsat la religió de l’escola, però el nostre país i Europa no es poden entendre sense unes mínimes nocions sobre el cristianisme. L’activitat

ANDREU DIONÍS

Pastor de l'Església Evangèlica Unida de Terrassa

ecumènica neix, doncs, de la voluntat de compartir la persona del Crist enmig d’una cultura que no té ni idea de qui és. És un ecumenisme que tracta de fer i de compartir la missió, i aquí ens trobem sense cap mena de dubte. Com va dir el papa Francesc en una audiència a la qual vaig assistir, quan un cristià és perseguit, ningú no li pregunta si és catòlic, protestant o ortodox, el maten pel fet de ser cristià. Aquest és el rerefons de Cristians per Terrassa. Quan comparteixes Jesús, comparteixes els seus valors: pau, perdó i reconciliació. Per això organitzem pregàries per la pau i ens sumem a diverses activitats de sensibilització i divulgació.

Quin sentit heu volgut donar a la celebració del centenari?

La celebració del centenari de l’Església Evangèlica Unida no és només un recordatori dels nostres orígens, sinó també una reafirmació del nostre compromís social i espiritual. Des del seu naixement fins avui, aquesta comunitat ha estat un motor de canvi i solidaritat, amb una influència que transcendeix fronteres i èpoques. Amb la vista posada en el futur, la nostra missió d’ajuda als altres i diàleg interreligiós continua més viva que mai.

RÀDIO ESTEL

NOVA TEMPORADA, AMB MÉS CONTINGUTS SOCIALS I RELIGIOSOS

ESCOLTANT, SENTIRÀS!

WWW.RADIOESTEL.CAT